

Resumé

Interview med
LOUISE HAIBERG
om nye stand-alone
FANTASY

Bag om
BookTuber
Sofies
Bogverden

QUIZ

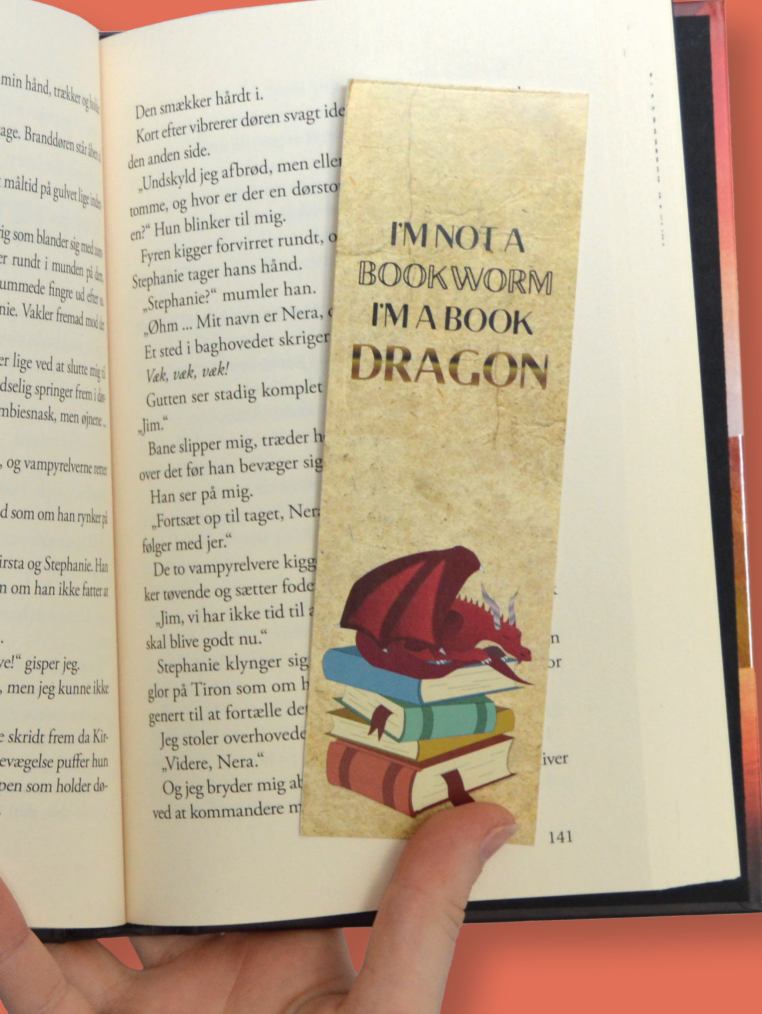
Kender du din
ungdomsliteratur?

11 TIPS

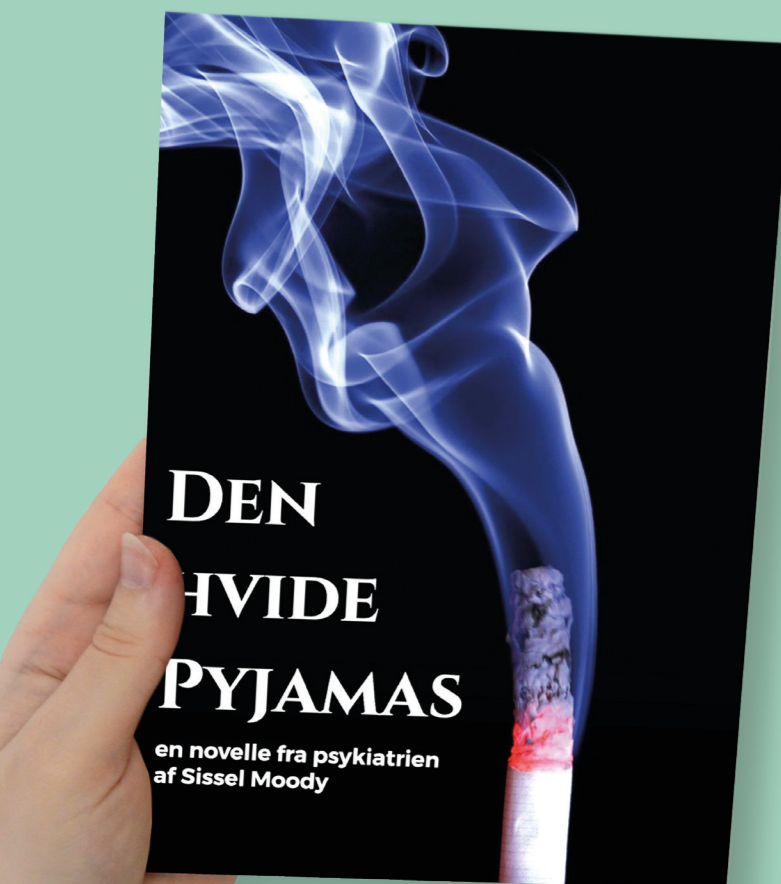
Fra antagelse
til udgivelse

SUPERLUX

Indhold

- 2. Rodehylden**
Tips, anbefalinger og andet sjovt
- 4. Ny fantasy: Låsen og Vogteren**
Interview med forfatter Louise Haiberg
- 9. Quiz: Kender du din ungdomslitteratur?**
Tjek din viden om nogle af de meste populære titler
- 10. Debuterende med mere dansk fantasy**
Interview med forfatter Jeanette Sigtenborg Rasmussen
- 14. Ordblind i en bogbloggerverden**
Bogblogger Asta fortæller om sin kærlighed til bøgerne på trods
- 16. This or That**
Spørgerunde fra Instagram, hvad blev resultatet?
- 18. Goodreads odelagte review system**
Og hvordan det kan påvirke dine ynglingsforfattere
- 20. "Jeg skriver ikke karakterer, du vil være venner med"**
Forfatter Ditte Wiese fortæller om vigtigheden af realisme i ungdomslitteraturen
- 24. Hvorfor ungdomslitteratur er vigtigt litteratur**
Katja fra CherryBlossomReads fortæller om sin erfaring med bøger til unge
- 27. Ny super-forfatter fra Superlux**
Interview med Forfatter Rie Gyldholm Rasmussen
- 30. Fra antagelse til udgivelse**
Forlaget Superlux giver opskriften på at få udgivet sin egen bog
- 36. Udgivelseskalendar 2021**
Se et udsnit af hvilke bøger du kan glæde dig til i 2021
- 40. Når jorden går under**
Forfatter Christian Engkilde fortæller om klimafiktion og dystopi-genren
- 45. Kom med bagom BookTuber Sofie Christensen**
Sofie er bogblogger på Sofies Bogverden, men deler også sine anbefalinger på YouTube
- 50. Bogoplevelser på skærmen**
Hvorfor kun nyde sine ynglings historier i bogform?
- 52. Magi, alternative universer og "realistiske" karakterer**
Interview med forfatter Pernille Neergård om Verdensherrerne serien

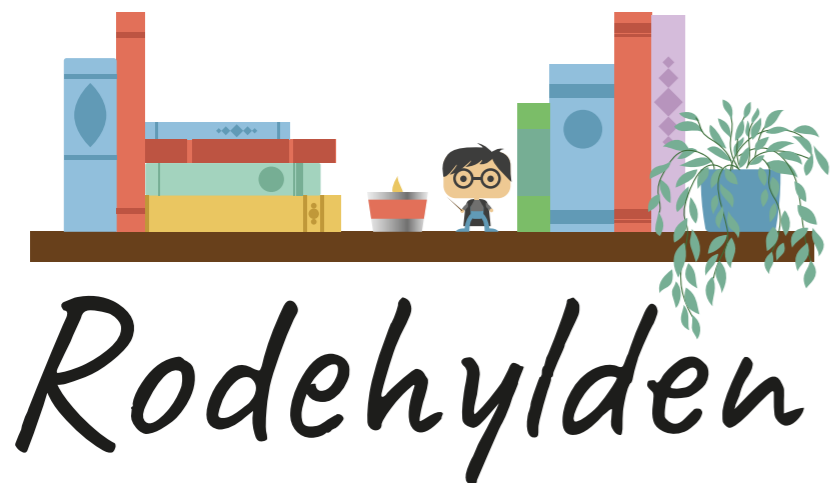

BOOK MERCH

Er der noget bedre end book merch? Nej vel?

Med dette blad får du den sødeste bog drage til at passe på dine bøger og til at huske hvor du er kommet til. Du vil også finde klistermærke og magnet, så du kan dekorere både notesbøger og metaliske overflader med de gode bøger.

Forlaget klippe har eksklusivt givet os lov til at vedlægge første novelle *Den Hvide Pyjamas* i novellesamlingen *Historier fra Psykiatrien*. Novellesamlingen udkommer senere i år.

Rodehylden

3 LGBTQ+ boganbefalinger

1. Sumpbaronens Rejse, fordi den sætter fokus på LGBTQ+ på en anden måde end man ofte ser. Inklusion, venskaber og vigtigheden af accept.
2. Song of Achilles. Fordi den fokuserer på romancen mellem Achilles og Patroklos i den græske mytologi. Mytologi og LGBTQ+ romance i en bog.
3. SimonVS the homosapiens agenda, fordi den for mange har været et vindue ind i LGBTQ+ litteratur og har åbnet op for flere homoseksuelle hovedpersoner i Hollywood film.

Readathons 2021

Off the Grid readthon

15. - 17. januar
9. - 11. april
9. - 11. juli
8. - 10. oktober

Dewey's 24 hour readathon

24. april
Oktober - dato kommer

Queer Lit Readathon

27. - 28. marts
6. - 12. juni
25. - 26. september
5. - 11. december

All Dragons Readathon

December 2021

The Fantasy Fellowship Readathon

29. marts - 4. april

Spooktober

Oktober 2021

Er du en DOVEN LÆSER?

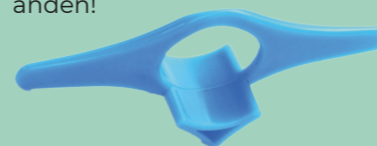
Læsepude

Hvorfor holde bogen selv, når man kan få en pude til det? Og hvilken bog fortjener ikke sin egen pude?

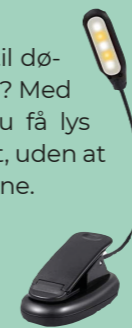
Tommelfinger bogholder

Det er ikke altid nemt at læse og snakke på samme tid. Men med en bogholder på din tommel kan du holde bogen åben med den ene hånd og snakke med den anden!

Boglampe

Er der for langt hen til døren for at tænde lyset? Med en boglampe kan du få lys på dine sider i mørket, uden at forlade den varme dyne.

Min læsekrog

Ida Schøler Lisbjerg / @PleaseJustLetMeRead

"Jeg flyttede i hus pr. 1. december 2020 med min mand og vores datter, og det stod højt på ønskelisten at kunne få mere plads til bøger og et læsehjørne, da det var lidt trangt med pladsen, hvor vi boede før. Lænestolen stod oprindeligt hos min mormor, som gik bort i 2007; det er altså en stol med masser af minder i. Og så er den stor nok til, at jeg også kan have min 4-årige datter på skødet, når hun skal have læst bøger højt.

I reolerne bag lænestolen står der primært bøger af forfattere, der ikke er skandinaviske, mens reolerne til venstre primært er skandinaviske (med enkelte undtagelser). Den lave reol til højre i billedet indeholder mapper med billeder, bogposer, og min TBR-liste, - og det er der, mine aktuelle bibliotekslån befinder sig.

Netop fordi det kun er et par måneder siden, vi flyttede ind, er der flere huller i reolerne og plads til flere bøger (heldigvis), - der er ganske enkelt meget mere plads at gøre godt med, i forhold til hvor vi boede før, hvor jeg altså også var nødt til at begrænse mig i forhold til indkøb af bøger.

Derudover er der fra lænestolen udsigt til sofa-hjørne og fjernsyn fra lænestolen (ikke med i billedet), og bag dørene er der adgang til køkken-alrum og reolen med brætspil, som man også kan ane en smule af."

Låsen og Vogteren

Louise Haiberg's nye bog *Låsen og Vogteren* er et godt eksempel på, at dansk fantasy faktisk kan måle sig med de store engelske spillere som *ACOTAR* og *Shadow and Bone*.

Af Helene Bukhave og Louise Haiberg

Louises ottende bog udkom hos Tellerup d. 22. januar. En High Fantasy bog, som foregår i en parallelverden til den menneskelige. Den er en sjældenhed, da der ikke findes mange fantasy stand-alone bøger af denne slags i Danmark.

Bogen har mange velkendte elementer, som er meget oppe i tiden, og som vi oftere og oftere ser blive filmatiseret og vist på de helt store lærreder. En ung kvinde som hovedperson med magiske kræfter, der har en mission, et flot elver-lignende væsen, der skal beskytte hende og en verden „der er ved at gå under“.

Vi befinder os i monstrenes verden, som bliver holdt adskilt fra menneskenes med magi, men én gang om året skal den magi fornyes for ikke at slippe monstrene løs i en verden, der for længst har reduceret dem til eventyr. Det er Alinas job at holde den adskillelse ved lige, selvom hun langt hellere vil slippe for at vende tilbage til den monstrøse verden.

Dax er udpeget, efter mange øvelser og hård træning, til at beskytte Alina. Deres forhold til hinanden kan beskrives ganske kort: kompliceret. Ud over det ønsker hele monstrenes verden Alina død, så det er lidt af en opgave, han har taget på sig og han bliver stillet for en masse udfordringer igennem hele bogen.

Op til udgivelsen af hendes nye bog, havde Louise i samarbejde med en række kunstnere og små firmaer fået lavet en rigtig fin 'bookbox' spækket med merchandise til bogen. Det er en fed måde at få introduceret bookboxes i Danmark, samt at få nogle fede og relevante illustrationer fra bogen.

Det giver læseren en god mulighed for at se, hvordan Louise har tænkt at hendes karaktere ser ud og klæder sig.

I anledningen af udgivelsen, har jeg fået lov til at stille Louise nogle spørgsmål omkring hendes nye udgivelse.

Hvad inspirerede dig til at skrive historien? Nogle events eller noget du har set/hørt?

Det hele startede med en episode af *Bones*, som jeg så for mange år siden, hvor der var en comic med i. Genne årene glemte jeg, hvor jeg havde set billedet, og det ændrede sig, men en version af det hang alligevel ved. En kvinde omgivet af mørke. Det var oprindelsen til historien. Gennem mange år lå det og simrede et sted i mit hukommelsesarkiv. For et par år siden fortalte jeg så mine skrivebuddies om den meget løse ide. En kvinde i et mørk verden. Hun var den eneste, der holdt mørket indespærret. Derefter voksede ideen sig stor nok til at skrive. Hun blev *Låsen*.

Lavede du meget research, før du gik i gang med at skrive?

Lidt, men ikke meget. Jeg har tidligere lavet en del research på sagnvæsner, de fascinerer mig. Mine tanker blev dog ved med at vende tilbage til fantastiske illustrationer, jeg har set gennem tiden. Hvordan får diverse kunstnere ideerne til, hvordan monstre skal se ud? Hvad nu hvis det er blevet kodet ind i vores underbevidsthed, vores dna, præcis som evnen til at føle frygt. Så nogle af væsnerne skabte jeg selv. Oprindeligt havde jeg tænkt på at bruge kelpies som ridedyr, men den fungerede ikke helt for mig, så jeg skabte sc`atch som er et ord fra keltisk.

Coveret til *Låsen og Vogteren* er helt fantastisk men meget anderledes end dine andre bøger. Hvad fik dig til at skifte menneskerne ud på forsiden?

Hmmm... Jeg tror det skyldtes flere ting. Jeg overvejede mennesker, men det billede jeg havde i tankerne ville være en enorm opgave at bringe til virkelig. Og

lige fra starten havde symbolerne med en Lås og et sværd været i mine tanker. I 2019 var jeg på ferie i USA og besøgte selvfølgelig en del boghandlere og biblioteker. Her fandt jeg inspiration til et mere simpelt men forhåbentligt kraftfuldt cover fyldt med symbolik. Lige fra lås og sværd der er omgivet af mørke. Jeg er virkelig glad, for hvordan coveret endte, og synes det repræsenterer handlingen ret godt.

Hvor længe brugte du på første udkast af *Låsen og Vogteren*?

Mit første udkast bliver skrevet i en skrivebog, hvor jeg daterer hver gang jeg skriver, så jeg kan

ret præcist sige, at jeg begyndte at skrive 23.02.19 og skrev det sidste i skrivebogen 19.11.19.

Ser du dig selv i nogle af karakterne? Eller har de træk fra nogen du kender i virkeligheden?

Jeg tror altid mine karakterer indeholde, en lille smule af mig, og det er nok også ret sandsynligt, at de indeholder træk fra andre. Jeg kan dog ikke sige hvem.

Hvad gør du for at kunne sætte dig i dine karakters sted og skrive deres tanker? De har mange mørke/triste tanker.

Jeg prøver gerne at gøre dem så realistiske som muligt og men- ▶

nesker er komplekse. Man ved aldrig rigtig, hvad der gemmer sig under overfladen hos de mennesker, man møder. Selvom de smiler, er de måske fyldt med urolige tanker. Intet er sort og hvidt, eller noget er selvfølgelig, men der er også grå og en masse andre farver. Når jeg skriver karakterer, prøver jeg gerne at tænke over både den situation, de befinder sig i, og deres fortid. Mennesker bliver formet af deres oplevelser, så derfor tænker jeg meget over, hvordan virkelige personer mon ville reagerer, hvis de var i samme situation som mine karakterer. Hi hi, jeg grubler en del, når jeg skriver. Især over menneskelige reaktioner. Ved Alina tænke jeg meget over, hvilket pres det må være at

være den eneste person, der står mellem menneskeheden og alverdens monstre. Og hvor ensomt det må være. Ved Dax handlede det også om presset fra tidligere generationer, og hvordan det kan skabe en konflikt med ens egne ønsker.

Hvordan fejrede du det, da du endelig blev færdig med at skrive og redigere bogen?

Den helt færdige bog eller manuskriptet? Jeg tror, jeg lidt fejrede det på samme måde begge gange. Skrev videre på noget andet. Ja, jeg ved det... Helt enormt kedeligt. Jeg planlægger altid, at nu vil jeg fejre ved at tage en lille pause, men jeg har for mange ideer, og så snart jeg slipper én, er

den næste klar. Og det føles altid som en fejring, når man påbegynder et nyt eventyr. Desuden er det altid lidt en sær blanding af skræk og glæde, når man giver slip på et manuskript. Det er til at blive helt kulret af, og intet hjælper bedre til at styre følelserne end at gruble over, hvad man skal udsætte nye karakterer for. ■

Det siger anmelderne

GirlsTalkBooks

"Magien er meget godt beskrevet med et billedligt sprog. Det mangler jeg af og til i andre bøger, for magi kan være SÅ mange ting og er forskelligt fra historie til historie. Men det, at der bliver sat en følelse, en genstand og en farve på til at forklare, hvordan de forskellige ting føles for karakterne, er virkelig et kæmpe plus."

PleaseJustLetMeRead

"Dét, at vi på én gang har adgang til Dax' tanker og samtidig kan være i tvivl om hans oprigtige intentioner meget af tiden, gør ham til en uhyre interessant karakter, som i hvert fald for mig står som noget helt særligt. For den her balance mellem det dyriske og over-jeg'et bliver virkelig udtalt på en måde, som jeg kun har set andre bøger stræbe for at opnå, og udførelsen er helt eminent her."

SanneBogorm

"Det er ofte svært at skrive en fantasy historie, der ikke skal fortsætte i flere bøger, for der kommer til at mangle dybde i karakterne, men det lykkedes super godt for Louise. Alina og Dax har hver deres kapitler, og det gør, at de får langt mere dybde, end hvis det bare havde været Alinas historie."

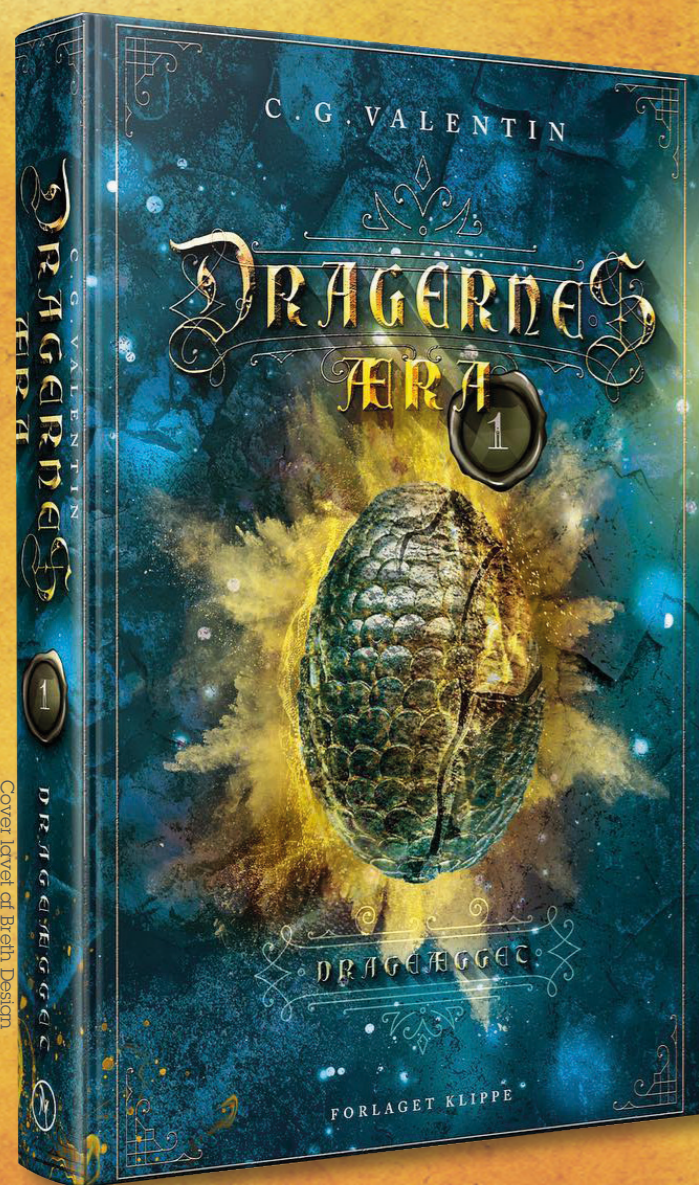
Fantastiske Familie Bøger

"Låsen- og Vogterslægten er bundet sammen af en ubrydelig ed og gammel fjendskab gror mellem de to slægter. PERFEKT scene for en forbudt romance. Her vil jeg gerne rose forfatteren (igen). Hun kan virkelig skrive både romantisk og saftigt."

DRAGERNES ÆRA

“Under Dragernes Æra var alle lige. Vi skabte selv vores lykke. Familie, race og penge betød ikke noget. Det var drømme og handlinger, der skabte en skæbne.”

Cover lavet af Breth Design

Lektor, Merete Trap:

“Spændende og medrivende fantasy-fortælling om en parallelverden tæt på vores.”

Litteratursiden:

“Spændende start på ny serie, der indeholder en masse af de bedste fantasyelementer; drager, mørkelvere, prinser, portaler og kærlighed. Lad tæppet gå for en fantastisk læseoplevelse!”

Goodreadslæser, Emma:

“Glimrende dansk fantasy med en vidunderlig heltinde. Jeg er vild med at forfatteren har valgt at gøre Juliana psykisk sårbar. Det hører vi ikke nok om i fantasy verden.”

FORLAGET KLIPPE

KENDER DU DIN UNGDOMSLITTERATUR?

1. I 2008 blev første bind i hvilken kendt ungdomsserie filmatiseret?

- A. Twilight
- B. Harry Potter
- C. Eragon

6. Hvad er navnet på forfatteren bag After serien?

- A. Cassandra Clare
- B. Veronica Roth
- C. Anna Todd

2. Hvor mange bøger er der i Hunger Games universet?

- A. 5
- B. 4
- C. 3

7. Hvad hedder hovedpersonen i "To all the boys I've ever loved before?"

- A. Jenny Han
- B. Tris
- C. Lara Jean

3. Hvilken af følgende Young Adult bøger udkom først

- A. Perks of being a wallflower
- B. Eleanor & Park
- C. The fault in our stars

8. Hvilken af følgende titler IKKE en fantasy titel

- A. Skyggens lærling
- B. Maze Runner
- C. Artemis Fowl

4. Hvilken af disse danske forfattere skriver IKKE ungdomslitteratur

- A. Charlotte Fischer
- B. Malene Sølvsten
- C. Jussi Adler-Olsen

9. Hvilken af disse bøger er ikke blevet filmatiseret

- A. Five feet apart
- B. En flænge i himlen
- C. Roser & Violier

5. Hvilken af disse titler er del af en serie?

- A. Leoniderne
- B. Smukke dreng
- C. Låsen og Vogteren

10. Hvilken af disse bøger har en mandlig hovedrolle?

- A. Paper Towns
- B. Alias Alex
- C. What if it's us?

Ny fantasy trilogi med mange år på bagen

DEBUTERENDE
FANTASY
FORFATTER

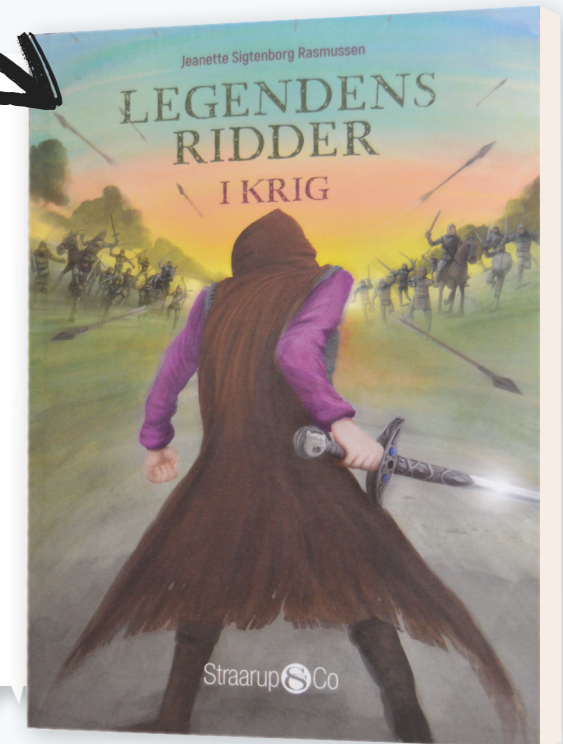
Jeanette Sigtenborg Rasmussen er en helt ny dansk forfatter og går nu i fodsporene af mange andre dygtige fantasy forfattere og skaber sit helt eget univers med historiske træk.

Af Helene Bukhave og Jeanette Sigtenborg Rasmussen

Jeanette har siden hun har været lille ønsket at blive forfatter, og i 2021 skulle det endelig lykkes for hende at få udgivet Legendens Ridder, som hun har arbejdet på igennem mange år. Udgivelsen blev fejret ved livestream, hvor læsere og andre nysgerrige kunne få lov til at stille spørgsmål til handlingen, skrivemetoder og vejen til udgivelse af Jeanette's debutroman.

Legendens Ridder – I krig handler om Prinsesse Elena af Danvang, som trodser hendes fars vilje og drager ud for at slå mod fjenden, der truer hendes hjemland, ligesom hendes bror. Alting ændrer sig dog, da den gamle fortælling om en hætteklædt ridder måske viser sig ikke kun at være en legende. Elena bliver kastet ud i mange situationer hun slet ikke kunne forstille sig, men er heldigvis ikke alene på sin vej. Det viser sig, at selvom rejsen er farlig, så kan venskaber, på trods af store forskelligheder, formes midt i kaoset.

Jeanette fik lov til at være med i alle processerne til at lave sin bog. Hun fik lov til at være med til at bestemme, hvordan forsiden skulle se ud, og havde fundet inspiration i forsiderne til Kongestenen serien af Hanne Lykke Rix. Det endte med, at de fik fat i samme illustrator, PN-CREATE, som endte med at tegne denne skønne forside med den anonyme legendariske ridder, som står midt i kampens hede.

Hvordan følte du, da du første gang fandt ud af, at din roman var antaget hos et forlag?

Jeg kunne se, at der var kommet en mail fra det forlag, jeg havde sendt mit manuskript til, og mærkede et sug i maven. Med skælvende fingre trykkede jeg på mailen på min mobil, læste de første få sætninger og smed bogstaveligtalt mobilen fra mig og hen til min veninde, der læste resten af mailen højt. Mine følelser var et stort kaos, og jeg havde bare lyst til at smile og grine, fordi jeg var så glad. Det var nærmest en euforisk følelse.

Lavede du meget research, før du gik i gang med at skrive Legendens Ridder? Det er et meget middelalder-inspireret univers fx?

Faktisk ikke, nej. Jeg startede med at skrive bind 1 i Legendens Ridder, da jeg var teenager, og dengang anede jeg ikke, hvordan jeg skulle gribe det an. Romanen er derfor blevet omskrevet mange gange i årenes løb, og det var først, da jeg begyndte at tage skrivekurser og gik op i skrivehåndværket, at jeg rigtigt lærte fordelene ved en grundig research. Ved de sidste par omskrivninger researchede jeg derfor meget mere – fx på, hvordan mennesker gik klædt i middelalderen, hvad man spiste, og hvilken krigsstrategi man brugte i kamp. Det at få styr på romanens univers lettede skrivningen, fordi jeg nu havde

et meget klarere billede af tiden og dermed den levestil og de udfordringer, mine karakterer havde.

Hvad har været den bedste del af udgivelsesprocessen?

Der er så meget, der har været godt. Først og fremmest havde jeg et fantastisk samarbejde med min redaktør, og jeg kunne mærke, at hun også arbejdede for at få det bedste frem i min bog. Men det bedste ved udgivelsesprocessen var nok, at jeg fik lov til at være med hele vejen igennem og have ret meget indflydelse på det endelige resultat – lige fra formatet på bogen til, hvordan forsideillustrationen skulle se ud. På den måde var det en tryk proces, og romanen blev præcis, som jeg havde drømt om.

Hvad kom til dig først, selve handlingen eller nogle af karaktererne?

Mange af karaktererne kom til mig først. Hovedpersonen i Legendens Ridder, Elena, stod tydelig for mig allerede, da jeg fik idéen. Det samme gjorde kong Lukas, der kun nævnes her i bind 1, og Elenas bror, kronprins Nicholas. De vigtigste karakterer, deres egenskaber og rolle i handlingen var derfor på plads relativt hurtigt, og som jeg udbyggede handlingen, kom der flere karakterer til, ►

ligesom de ændrede sig lidt undervejs for at give mere krop til handlingen.

Er der nogle scener, der har været sværere at skrive end andre?

Normalt skriver jeg altid starten og slutningen af en fortælling først, hvilket betyder, at midterkapitlerne ofte er dem, der volder mig mest besvær. Det er her, vi skal fra A til B, og på den måde er de jo utrolig vigtige for handlingen, men samtidig må kapitlerne heller ikke blive kedelige. De skal gerne holde et vist spændingsniveau, inden vi når historiens klimaks. Og det, synes jeg, kan være svært. I Legendens Ridder – I krig var det især Elenas flugt fra slottet, jeg bøvlede med at få udfoldet på en spændende måde, så læseren også fornemmer det kæmpe pres, der er på hende.

Er der nogle af karaktererne, der er inspireret af nogen, du kender eller har mødt?

Det tror jeg ikke umiddelbart. Jeg har måske ubevidst overført nogle træk fra folk, jeg kender, til nogle af mine karakterer, men ingen af karaktererne er direkte inspireret af nogen, jeg kender eller har mødt. Derimod er mine karakterer nok mere inspireret af andre fiktive karakterer blandet med de

karaktertræk, jeg synes, der passer til dem og deres rolle i bogen. Det hænger også sammen med, at jeg på mange måde arbejder med arketyper fra eventyrtyrgeren som fx prinsesser, konger, vejlederen og heltefiguren, men gerne vil gøre dem mere nuancerede og relaterbare for læsere i dag.

Hvor længe tror du der går, før vi kan forvente en bog mere fra dig?

Det er svært at svare på, men jeg regner stærkt med, at bind 2 i Legendens Ridder senest udkommer i februar 2022, så der maks. går et år mellem de to bøger. Om den udkommer før, eller der sniger sig en anden bog ind undervejs, må tiden vise. ■

Formskifteren

Første bind i serien Birk og Ulvefolket

Heksen med kniven skreg og løftede begge arme lodret i vejret. Kniven faldt til jorden, og blodet løb i sorte streger ned ad hendes arme.

Der var noget inde i flammerne.

Birks hånd holdt hårdt om Alvas albue, men han kunne ikke vriste blikket fra bålet.

Birk nærmer sig sin 16-års fødselsdag. Han har været i lære hos heksen Alva i tre år, men visse magiske talenter viser sig først nu. Talenter, som Birk ville ønske, han havde været foruden.

Den smukke heks Vigdis flytter til byen, og Birk drages mod hende. Samtidig vakler hans venskab med Alvas barnebarn, Sif. Det er svært at balancere det hele i en verden fyldt med magi og dæmoner. Men på borgen i Spøttrup rører ondskaben på sig igen. Og denne gang er den ude efter Birk.

Fantasy-trilogien Birk og Ulvefolket er en efterfølger til Sif og Ulvefolket, men kan læses uafhængigt.

Det siger Anmelderne

Om Legendens Ridder - i krig

PleaseJustLetMeRead

"Det betyder da også noget særligt, at vi har en kvindelig hovedperson, der lader til at være den udvalgte; der er nok at snakke om alene på baggrund af netop idéen om, at piger ikke skulle kunne deltage i krig på lige fod med drengene."

BenedictesBogblog

"Dette er bestemt en fantastisk og velskrevet start på en ny fantasy serie med massere af potentiale, og jeg glæder mig meget til at læse videre."

GirlsTalkBooks

"Selve sproget er også utroligt letlæseligt, selvom der er nogle få lidt ældre udtryk for at fremhæve den lidt middelalderlige stemning. Ud over det så flyver man lige igennem den."

Ordblind i en bogbloggerverden

Af Astasbogrejse

Min navn er Asta Cathrine og er 18 år. Jeg er hovedet bag bogbloggen, Astasbogrejse, og jeg er ordblind. Jeg fandt ud af, at jeg var ordblind i slutningen af 8. klasse og har altid haft utrolig svært ved at læse.

Det har aldrig været nemt for mig at lære at læse, og det var først meget sent, at jeg fik knækket koden til det der læsning og endelig kunne begynde at nyde det.

Jeg kan huske alle de eftermiddage, hvor jeg sad sammen med min mor igennem de første par klasse af folkeskolen og læste den samme side igen og igen. Den første gang vi læste siden, var bare for at læse den, og anden og tredje gang, var for at jeg kunne forstå handlingen af teksten, og det endte mange gange med, at jeg måtte få læst siden højt eller få fortalt, hvad der skete i det, jeg lige havde læst, før jeg forstod, hvad det overhovedet handlede om.

Men det, der ændrede min holdning til læsning, var den her helt fantastiske lærer, jeg havde. Hun læste højt for os, mens vi spiste, og det tændte en gnist i mig for bøger og de magiske verdener, som man bliver ført ind i. Denne oplevelse gjorde, at

jeg senere hen søgte tilflugt fra hverdagen i bøgerne men også kunne slappe af på en anden måde end bare at sidde og kigge på min telefon hele dagen.

Når jeg vælger en bog, jeg skal læse, tjekker jeg ofte størrelse af skriften på siderne i de fysiske bøger. De små pocket books er især slemme, da det er en hel bog, som pludselig er halveret både i skiftstørrelse og format, så dem undgår jeg oftest. Få gange tjekker jeg også skrifttypen, da der er nogle få, som jeg har rigtig svært ved at læse eller overhovedet ikke kan læse. Længden på en bog kan også gøre, at jeg ikke lige vælger den bog som en første. Heldigvis er jeg blevet bedre til at prøve at tage mig tiden til at komme igennem de længere bøger og ikke stresser for meget over at skal læse den hurtigt. Så går jeg ikke glip af en god historie.

Angående format af bog foretrækker jeg at sidde og hygge med en rigtig fysisk bog og læse den. Desværre er overskuddet der ikke altid til at sætte mig ned og læse, så er det nemmere for mig at sætte mig til at se en serie eller høre en lydbog. Hvis jeg virkelig ikke kan få fat på den bog, jeg gerne vil læse, som fysisk bog eller ved eksempel at låne den, syntes jeg at E-bog er en virkelig god løsning. Så kan

man også ændre på bogstaverne størrelse og på hvilken skrifttype, som man vil have. Så kan man tilpasse til ens egen præference.

Der er forskel på at læse til skolen og læse for sjov

Jeg er ved at tage en EUD uddannelse, hvor vi nogle gange får læse-lektier for. Der vælger jeg at høre teksten, da man for det meste kan finde næsten alle min skolebøger på Nota (Et online bibliotek for folk med læsebesvær) ellers bruger jeg et program på min computer til at læse teksten op for mig. Så skal jeg ikke både koncentrere mig om at læse og forstå teksten på samme tid, da det ikke altid er noget, som jeg kan. Og ved at få læst teksten højt kan jeg både høre og se den.

Når jeg læser en bog for sjov, er det for det meste i et sprog som jeg forstår, med et ordforråd som passer til, hvor langt jeg er, så jeg kan læse dem uden hjælpemidler. Selvom at jeg har mulighed for at bruge hjælpemidler til at læse bøger, gør jeg det ikke særlig tit. Jeg nyder at kunne nyde historien i mit eget tempo, også selvom at jeg nogle gange kan blive mega irriteret over, at jeg føler, jeg læser for langsomt, og jeg har så mange bøger, jeg gerne vil nå at læse. Hjælpemidlerne er heller ikke nemme at bruge på en fysisk bog og tager også lidt glæden af at blive færdig med en bog selv. For det er fantastisk at kunne sætte bogen tilbage på bogreolen og tænke, nu er jeg færdig med den.

Hvis jeg kunne stille mig op foran en masse andre og give et råd videre, vil det være "Bare tag det en bog af gangen eller en side af gangen og forsæt der fra. Hvis du ikke får læst noget i en

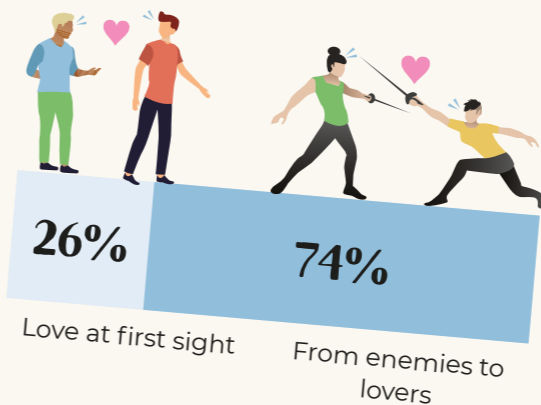
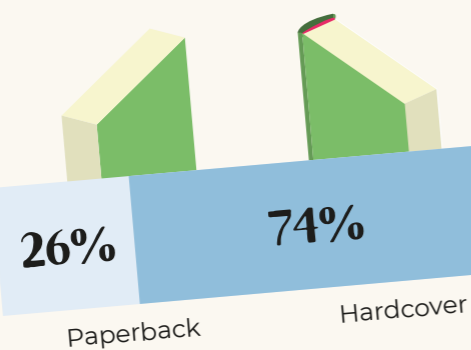
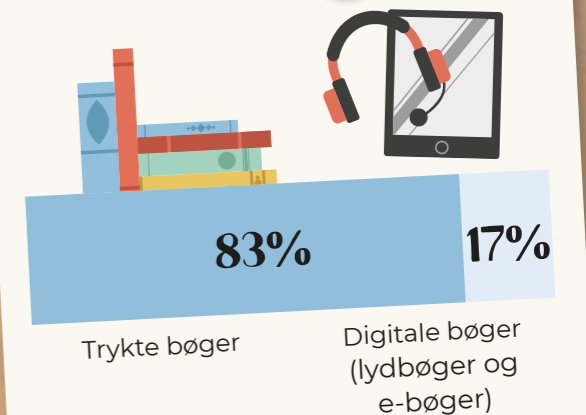
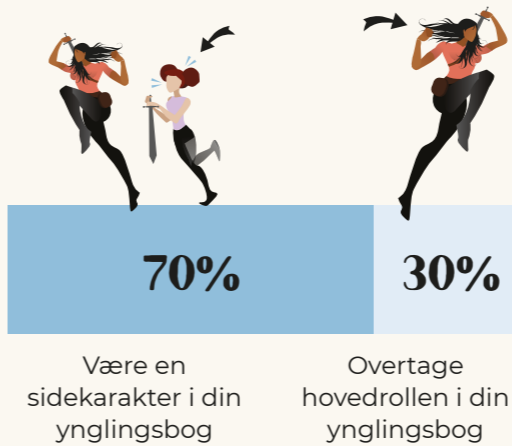
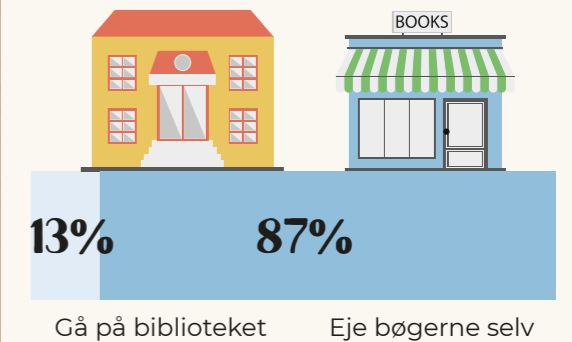
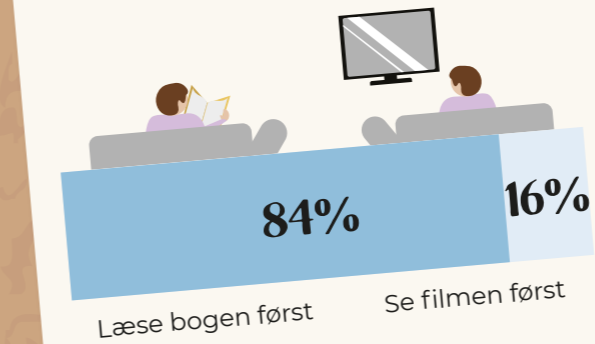
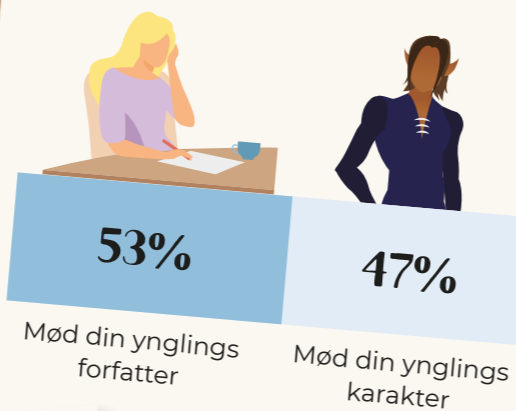
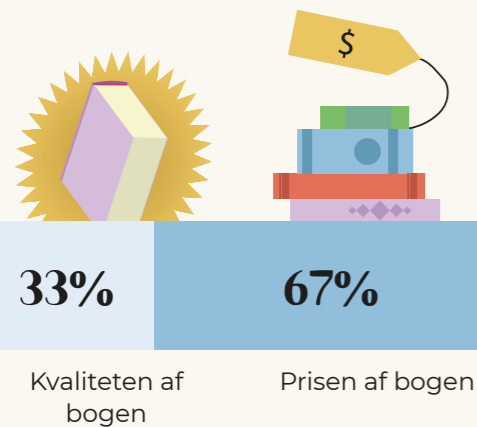
dag, en uge, en måned, så er det helt okay, for man har ikke altid overskuddet til at give det ekstra for at få læst en bog".

Det er noget, jeg selv skulle tage stilling til, fordi jeg altid har haft de tanker i hovedet. Hvorfor kan man dog ikke læse hurtigere? Og nogle gange har jeg næsten slået mig selv oven i hovedet, fordi jeg ikke lige havde overskuddet til at læse et enkelt kapitel eller at bogstaverne ikke ville stå stille på siden, eller noget helt enkelt som at mine øjne bare ikke har kunne fokusere på ordene på siden. ■

THIS OR THAT

I blev spurgt igennem instagram stories, hvordan jeres læsevaner er, og hvordan jeres fantasier arbejder. Der var omkring 100 personer, der delte deres mening, og de er herunder sat op i infografikker for at tydeliggøre de forskellige tendenser.

Goodreads ødelagte review system

Af Helene Bukhave

Jeg har længe gået og tænkt over goodreads review system. Goodreads er et sted, hvor de fleste bogelskere går hen for at finde inspiration til deres næste læsning eller dele deres læseoplevelser med andre. Du kan tilføje dine venner og se, hvor langt de er kommet med at læse din ynglings bog, eller du kan følge med i, når forfattere endelig sætter en fast dato på den næste udgivelse. Men deres review system med de 5 små stjerner kan jeg ikke altid se fidusen med.

Jeg har en veninde, der bruger Goodreads rigtig meget og

forholder sig slaviske, til antallet af stjerner, bøgerne får derinde. Hun vil ikke læse nogle bøger, som har under 4,0 stjerner. Så hvis en ny bog kommer ud, og de første anmeldelser, der kommer ind, er på 5 stjerner, så læser hun den gerne. De første, der læser bogen, er med stor sandsynlighed de hardcore fans af forfatteren. Men venter man nogle måneder og kigger igen, så har antallet af stjerner ændret sig, som andre type, læsere begynder at læse bogen, og antallet af stjernerne kommer måske under 4. Så er den bog absolut fjernet fra To-be-read li-

sten hos hende. Ikke for at hæn-ge min veninde ud, for hun må læse lige de bøger, hun har lyst til, men det er for at give en forståelse for, hvor vigtig Goodreads er for nogle mennesker, udvælgelse af bøger.

Jeg må indrømme, at jeg ikke særlig ofte går op i karakterer. Jeg går aldrig og tænker længe over, hvilken karakter en bog skal have. Jeg går som regel direkte ind på Goodreads og giver en karakter, så snart jeg er færdig med bogen. Der ved jeg stadig, hvordan bogen til sidst fik mig til at føle. Så kan man måske senere pege på nogle ting, der kunne

gøres bedre, men den overordnede følelse, når man lige har afsluttet en bog, er lige så vigtig for mig, som en der går og filosofere, længe over deres karakter.

Men så er der dem, der er det stik modsatte af mig: dem jeg her kommer til at beskyjde for at give en dårlig anmeldelse med vilje. Jeg har nemlig lagt mærke til, at når man trykker ind på en bog, så kommer de anmeldelser der har fået mest opmærksomhed

kan lide bogen... Hvorfor så læse den? Folk skriver tilbage at de glæder sig vildt meget til at læse alle de sjove og spydige kommentarer om bøgerne. Så der er altså folk, der med vilje følger de her mennesker bare for at læse deres dårlige anmeldelser. Er jeg den eneste, der syntes, det er en underlig tendens?

Hvis du spørger mig, så synes jeg det er synd for forfatterne. Selvfølgelig skal man ikke regne

Som et eksempel har jeg her fundet en af de populære profiler, som giver lange dårlige anmeldelser til bøger. Jeg deler ikke deres profilnavn, men de er nemme at finde. Personen læser 215 bøger på et år, men har kun i gennemsnit givet bøgerne 2,3 i karakter. Hvis man læser over 200 bøger om året, så har man ofte en god ide om, hvilken genre man kan lide og har nogle ynglings forfattere. Men en samlet vurdering på 2,3 på 215 bøger? Læser man så ikke de forkerte bøger? Eller synes de virkelig, det er det værd at bruge tid på at læse bøger, man ikke kan lide, bare for at få den opmærksomhed, som en dårlig anmeldelse åbenbart giver dem? ■

“*Det ligger tydeligvis i Goodreads algoritmer at ligge de mest populære anmeldelser øverst.*”

Så det må jo betyde at folk er helt vilde med de er dårlige anmeldelser.

oftest op først. Og i rigtig mange tilfælde er disse anmeldelser på 1 stjerne og indeholder en frygtelig masse sjovt GIF'er med folk, der ruller med øjnene eller har en masse spydige kommentarer.

Det ligger tydeligvis i Goodreads algoritmer at ligge de mest populære anmeldelser øverst. Så det må jo betyde, at folk er helt vilde med de er dårlige anmeldelser. Det viser mange af kommentarerne nedenunder ofte i hvert fald, og jeg kan fornemme, at der er en form for "fandom" omkring de her anmeldere som skriver de lange dårlige anmeldelser. Efter hvad jeg har set, er det ofte de samme, som skriver dem. De har rigtig mange følgere, og når de begynder på en bog, er det med en kommentar som "1 star review incoming!". De ved simpelthen på forhånd, at de

med, at alle kan lide deres bøger, og Goodreads er et frit forum, hvor alle kan give deres mening til kende. Men det, at der er nogen, der VED på forhånd, at de ikke kan lide bøger i en specifik genre, men læser bøgerne alligevel og skaber opmærksomhed omkring sig selv og de her bøger som forfatterne og forlagene arbejder så hårdt på? Det er simpelthen ikke okay. Og så er det jo her eksemplet med min veninde kommer ind igen. Hvis der er mange, der lige som hende vælger bøger ud fra hvor mange stjerner de forskellige bøger har, og der på samme tid er nogle, der sidder med vilje og giver kun 1 stjerne... Er der så ikke mange forfatteres bøger, der mister en stor del af deres læsere? Og er der ikke læsere, der måske går glip af en god læseoplevelse?

Eksempler på folks kommentarer på de dårlige anmeldelser

My favorite review. Had to try to contain my laugh in the waiting room of my doctors hahaha

Hahahah! Your reviews are always hilarious! Great one ;)

Lol awesome review. Evil. I like it!

”Jeg skriver ikke karakterer, du vil være venner med.”

På få år er Ditte Wiese blevet en markant stemme i realismen for unge. Læs med når Wiese selv lukker op for arbejdet med at skrive mellem det barske mørke og det tindrende fine.

Af Ditte Wiese

Det lyder måske mærkeligt, men den eneste grund til, at jeg ikke skriver fantasy, er, at jeg har en virkelig dårlig fantasi. Jeg kan ikke opfinde verdener og arter eller portaler og rejser i dimensioner, det har min hjerne simpelthen ikke kapacitet til. Jeg ved altid, hvor mine historier foregår i virkeligheden, også selv om det ikke fremgår tydeligt på siderne, men jeg kender huset eller gaden eller kiosken. Og har jeg ikke været der i virkeligheden, så har trawlet Google Maps igennem med streetview. Måske er det derfor, jeg altid forsøger at skrive historier så tæt på virkeligheden som muligt – jeg kan ikke finde på andet.

Når det er sagt, så elsker jeg at skrive realisme. Jeg skriver det ikke barskt for at være voldsom eller en type-forfatter, men fordi jeg godt kan lide at portrættere en bid af et liv i mine historier. Og livet er altså sjældent bare fint og sød, med solskin på altid. De fleste af os går gennem kriser og har både levet gennem det barske og mødt mørket. Den slags påvirker os som per-

soner og meget af det, bærer vi med hele livet. Derfor synes jeg, det er vigtigt at få med i mine fortællinger.

Løftede pegefingre eller flagrende langemænd

Min generelle holdning er, at det ikke nytter at have løftede pegefingre over for andre mennesker. Meget få har lyst til at få fortalt, hvad de skal gøre, og særligt med ungdomslitteratur tror jeg ikke på, at nogen gider at læse, hvad en voksen på 43 siger, at man som ung skal og ikke skal. Det er altså vigtigt for mig at skrive uden de løftede pegefingre og lade læseren selv vurdere, om det mine karakterer gør og ikke gør er en fornuftig måde at håndtere livet på. Men når jeg så beskriver livet med det mørke, man støder på, så er det ind i mellem nødvendigt at stikke sin langfinger frem og give en fuck i god opførsel eller forventninger på mine karakterers vegne, ellers ville de jo blive opslugt og aldrig have en chance for at klare den. Ligesom os andre i det virkelige liv – vi er ind i mellem nødt til kun at tænke på os selv, hvis vi skal overleve. ►

Virkelige mennesker

Ambitionen er altid for mig at skabe karakterer, der er så virkelige, at du kan møde dem på gaden eller sidde bag dem i klassen. Eller endnu bedre: genkende dig selv i dem. Mange fortællinger har karakterer, som jeg godt gad at være ligesom eller være venner med. Jeg skriver ikke karakterer, du vil være venner med. Jeg skriver karakterer, der er ligesom dig. Og ligesom mig. Selvom jeg selv elsker de sjove vennergrupper og bøger, hvor jeg ser op til hovedpersonen eller drømmer om at være med i deres omgangskreds, så er det bare ikke de bøger, jeg selv skriver.

Der er mange, der har lyst til at give Ida fra "Provinspis" et stort kram, men der er ikke mange, der vil være venner med hende – dog er der mange, der

“Ofte har jeg oplevet, at mine bøger er blevet brugt til at tale ud fra og få hul på nogle af de svære ting.

kan genkende sig selv i hende. Og selvom Josephine i "Og så drukner jeg ..." ikke er ubehagelig over for andre, så er vennegruppen ikke kun de sjove og støttende, som man har lyst til at hænge ud med og fortælle sine hemmeligheder til. De har alle sammen en masse med, som de hver især prøver at håndtere – ligesom virkelige mennesker.

Du er ikke alene

Når jeg får andre mennesker til at lukke mig ind og fortælle om det, der fylder allermost i dem lige nu, så bliver jeg altid ramt lige i mellemgulvet. Det er så store ting, som mange bokser med helt alene og ikke tør sige til nogen. Men det vilde er, at jeg endnu har til gode at møde en, der siger noget nyt til mig. Jeg har altid hørt det før, hvilket jo betyder, at de ikke er alene. De er faktisk helt almindelige, for mange andre bøvler med det samme. Og så er det jo ekstra ærgerligt, at man ikke får sagt det højt og talt med nogen om det. Heldigvis findes der så bøger, der kan vise, at man ikke er den eneste. At der i det mindste sidder en forfatter lidt uden for Køge, der har haft de samme rodede tanker om livet.

Det er altid omdrejningspunktet i mine bøger: du er ikke alene.

Dittes bøger "Provinspis" og "Og så drukner jeg..." er udgivet hos CarlsenPuls og kan findes hos din foretrukne boghandel eller online. Begge titler har fået meget ros af anmelderne for deres skamløse ærlighed omkring det at være ung og knuser hjerter hos læserne.

Ofte har jeg oplevet, at mine bøger er blevet brugt til at tale ud fra og få hul på nogle af de svære ting. Både mellem en ung og familien, men også i skolen og blandt venner. Eller når en læser skriver til mig, at han eller hun genkender sig selv og vi får en snak om det, så kan jeg faktisk ikke ønske mig mere. Tænk at røre og flytte og åbne andre mennesker med sit arbejde! Det er jo vildt. Det gør hver en redigeringsomgang og hver en sen natteskrivning det hele værd.

Fuck, knep og coke

Et af de spørgsmål, jeg oftest bliver stillet af voksne, er: Hvordan kan du som mor tillade dig at skrive om voldsom sex, om stoffer og om at køre sig selv ud over kanten?

De fleste unge vil bare vide, hvor meget af mig selv, der er med i bøgerne, eller om man tjener mange penge på at være forfatter. Men svaret på det første spørgsmål er faktisk givet et par gange længere oppe: det handler ikke om mig og min rolle, men om at give andre et sted at spejle sig og selv drage sine egne konklusioner. Og de liv jeg har krydset, de har også bokset med angst eller ensomhed eller misbrug. Dem skal jeg ikke gøre mig til dommer over for, og det skal jeg heller ikke bøgerne. Når det er sagt, så mener jeg heller ikke, at man skal skrive grumt og mørkt, bare fordi man kan. Alle elementer i en bog skal have en relevans. Det bliver ikke en god ungdomsbog i øjenhøjde, bare fordi man skriver "fuck" i hver anden sætning. Faktisk er netop sproget virkelig svært at skrive, fordi det ændrer sig så hurtigt blandt unge i dag, at hvis jeg finder nogle kerneord, som bliver sagt ofte nu, så er de længe blevet gammeldags, når bogen udkommer.

Sex er heller ikke et krav for at skabe en fortælling for unge, men for de fleste er sex en del af hverdagen, og derfor har jeg valgt, at det også gerne må være en del af fortællingen i de bøger, jeg har skre-

vet. Og så er vi også tilbage til de løftede pegefingre: det er ikke mit job at fortælle, at ubeskyttet sex og stoffer er en dårlig idé. Jeg har et stort ansvar som forfatter, men jeg også en stor tiltro til min læser: du kan godt selv drage konklusionen, når du har læst bogen.

Første del af spørgsmålet fra de unge er: der er altid en del af mig i mine karakterer. En følelse, som jeg enten har eller på et tidspunkt selv har kæmpet med, men der aldrig noget, der er en til en.

Det sidste af spørgsmålene er let at svare på: Nej. ■

Hvorfor ungdomslitteratur er vigtig litteratur

Af Katja Müllertz (CherryblossomReads)

Man taler indimellem om, at litteraturen afspejler virkeligheden. Dette er absolut også sandt, når det kommer til ungdomslitteraturen. Uanset om læseren har samlet en fantasybog op eller en historisk roman, så vil der med stor sandsynlighed være elementer og træk, som læseren genkender fra sin egen virkelighed. Træk, læseren som minimum kan genkende, som realistiske. Det kan være alt fra det at være den ældste søskende i en stor søskendeflok til at leve med et handicap eller mangle modet til at sige fra, når en handling bliver grænseoverskridende. Herved kan en medrivende læseoplevelse i et fiktivt univers være mere end bare underholdning.

Ungdomslitteraturen er oftest skrevet til og for børn i alderen

12-20 år og omhandler i de fleste tilfælde også karakterer i en tilsvarende aldersgruppe. En af ungdomslitteraturens store temaer er overgangen fra barn til voksen. En overgang der oftest manifesteres i hovedpersonens udvikling i mødet med et problem, der skal løses, og som tit kan sammenlignes med den unges bevægelse mellem barn og voksen. Dette kan desværre nemt få læsere til at tænke, at ungdomslitteraturen kun er for unge, og de unge er da også denne type litteraturs primære aldersgruppe. Det er dog ikke kun de unge, der kan have gavn af at læse ungdomslitteratur. Både unge og voksne kan lære af ungdomslitteraturen.

Hvad unge kan vinde ved at læse ungdomslitteratur

Som ungt mennesker, kommer man til at stå i mange situationer, der virker nye for en. Måske

endda også skræmmende. Man skal til at tage ansvar for en masse, som forskellige voksne i ens liv plejede at være ansvarlig for. Man skal til at tage ansvar for sig selv og sine handlinger.

Noget af det, ungdomslitteraturen kan tilbyde unge læsere, er følelsen af at blive set og mødt. Det kan føles meget ensomt at vokse op. Det kan føles som om, man er den eneste, der føler, som man gør. Den eneste, der ikke er god nok. Den eneste, der ikke kan kende sig selv, som andre ser en. Den eneste, der ikke har prøvet at blive forelsket. Her er det, at ungdomslitteraturen kan gå ind og afspejle virkeligheden og vise den unge, at andre har gennemlevet samme oplevelser. For når bare en forfatter kan sætte ord på, så kan den unge blive bekræftet i, at deres følelser og oplevelser ikke er enestående. Derudover fungerer meget ungdomslitteratur understøttende,

når den unge skal lære sig selv at kende og navigere i livet og verden omkring sig. Alsidig og velrepræsenteret litteratur spiller derudover en vigtig rolle i forhold til at udvikle den unges forståelse for menneskelighed og menneskelig forskellighed, hvilket er en vigtig kundskab i vor tids globale samfund og en vigtig brik i dannelsen af den unges egen identitet.

Hvad voksne kan vinde ved at læse ungdomslitteratur

Hvad så med de voksne, tænker du måske? Hvad får de ud af at læse ungdomslitteratur?

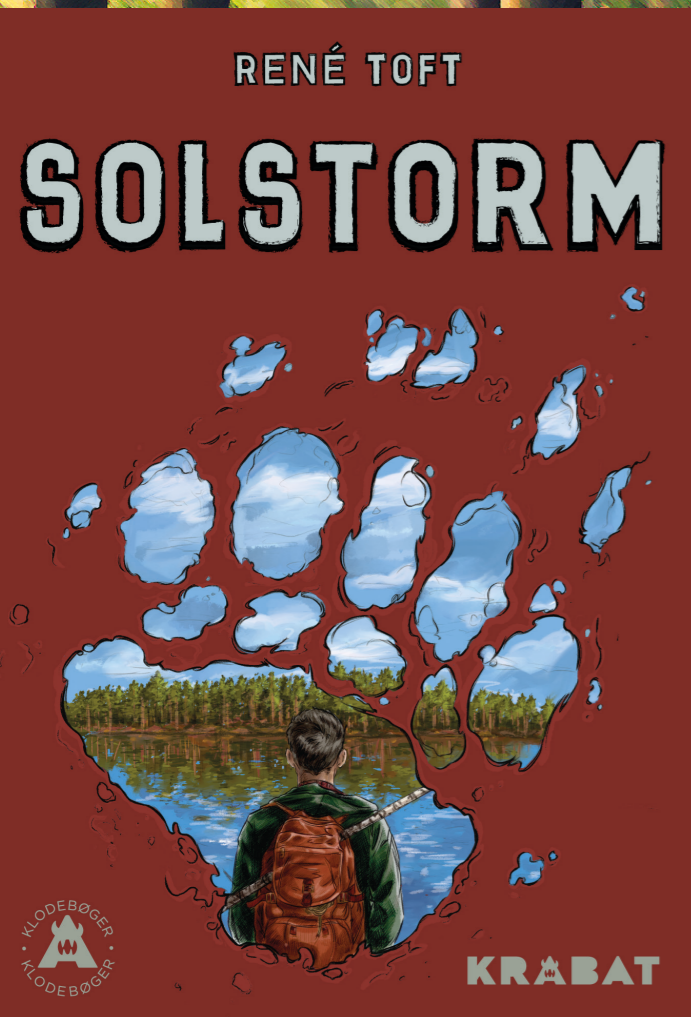
Ikke nok med at det for mange voksne kan være spændende at bevæge sig ind i en ung persons tankegang, så kan voksne mennesker også vokse gennem læsning af ungdomslitteratur. De kan erfare en dybere forståelse for dem selv, når de læser scener og kapitler, der beskriver situationer og følelser genkendelige fra deres egen ungdom. Hvor mange voksne nemt kan synes, at de unge er fjollede, når de lader følelserne overtage i særlige situationer, kan ungdomslitteraturen

bane en vej ind i det unge sind og derigennem skabe en forståelse hos den voksne. En forståelse for den unges handlinger. Ungdomslitteraturen kan også give de voksne en idé om, hvilke emner, der fylder i de unges hverdag, og hvor den næste generation er på vej hen.

Ungdomslitteraturen kan minde den voksne om, at det er okay at drømme. En ung protagonist i kamp mod ildsprudende drager eller indre dæmoner kan virke motiverende på læseren og få den voksne til at stille spørgsmålstejn ved sig selv: er jeg den, jeg gerne vil være? Er jeg den bedste version af mig selv? Har jeg drømme, jeg ikke har turde satse på? Spørgsmål, der på en næsten usynlig måde kan skabe muligheder for en dybere selvforståelse og videre udvikling. Mennesker er i konstant udvikling, og enhver ny situation giver anledning til at spørge sig selv, hvem man gerne vil være i den kontekst; hvordan man gerne vil agere. Litteraturen hjælper med dette, fordi vi gennem litteraturen udsættes for personligheder og situationer, der kan lig-

ge os selv fjernt – og som voksen ligger ungdommen automatisk fjernere end voksenlivet. Det er netop mødet med det fremmede, det ukendte, eller det vi ikke forstår, der er den bedste grund for selvransagelse og derigennem selvudvikling. ■

HVAD GØR MAN, NÅR MODER NATUR VISER SIG AT VÆRE NÅDESLØS?

Solstorm er vinder af forlaget KRABATs store klimakonkurrence.

En kæmpe skygge rejser sig foran mig. Bjørnen i al sin grusomme væld. To en halv meter høj. Mindst 500 kilo. Hele kroppen indhyllet i mørk, tyk, filtret pels. Den står på bagbenene, og jeg kan nu se, at den er såret. Den har to dybe stik fra piggene ved den venstre skulder. I mit stille sind håber jeg, at den er venstrehåndet, så den gigantiske højrelab ikke dur til noget. At den mest er til pynt.

Kristian deltager i TV-programmet "Alene i vildmarken", da katastrofen indtræffer. Al strøm forsvinder, og han er nu strandet i Nordnorge uden kontakt med omverdenen. Og som om Kristian ikke havde problemer nok, kommer en fuldvoksen, sulten brunbjørn på sporet af ham.

Ny super-forfatter fra Superlux

Af Helene Bukhave og Rie Gyldholm Rasmussen

Rie Gyldholm Rasmussen er helt ny forfatter i gamet og hun er lige nu i gang med de sidste forberedelser sammen med hendes forlag og redaktør, så hendes bog kan blive udgivet så snart som muligt. Der er mange ting, der stadig skal falde på plads, og sammen knokler de om at nå i mål og gøre bogen perfekt. Jeg har alligevel fået lov til at stille Rie nogle spørgsmål om hendes kommende udgivelse, hvor titel og forside stadig er ukendt.

Først vil jeg gerne sige tillykke med antagelsen. Tog det længe fra første udkast, til at du blev antaget hos Superlux?

Mange tusind tak. Og jo, eller nej, eller det er vist en blanding. Jeg skrev de første idéer til historien ned i sommeren 2018 og underskrev kontrakten med Superlux i august 2020. Så det var egentlig okay. Jeg skrev første og anden bog i serien sideløbende, så det tog lidt ekstra tid, og så var der jo utallige redigeringer, betalæsning og en masse mere at skulle igennem. Da jeg var i processen, kunne den føles lang, men når jeg ser på det nu, så synes jeg, at alt er gået ret hurtigt, og jeg kan have svært ved at forstå, at jeg står her nu. Da jeg fik mailen om, at Superlux gerne ville antage mit manus, sad jeg på et lille hotel i Saxkøbing efter et halvår med en verden i kaos, og det hele var en smule surrealistisk. Jeg så mailen og tænkte, "nå, der kom afslaget." Ikke fordi jeg ikke troede på min egen historie, men fordi jeg havde forberedt mig så uendeligt meget på at få et afslag, at det ligesom var indkorporeret i min hjerne. Men så var det jo slet ikke et afslag. Det blev en tude-aften. God tud. Det var fantastisk. Jeg var meget glad og taknemmelig, eller hvad man nu er, når noget lykkes. Men samtidig havde jeg denne her fornemmelse af, at jeg om lidt ville vågne op og finde ud af, at jeg bare havde drømt det hele. Lige der føltes det virkelig, som var tiden fløjet afsted, og samtidig som om alt havde bevæget sig frem i slowmotion.

Hvordan fandt du frem til at Superlux var det rigtig forlag til din historie?

Jeg havde haft øje på Superlux helt fra start, men jeg troede ikke, at de havde åben for indsendelse af manuskripter. Men jeg blev så foreslået Superlux af et andet forlag, jeg havde kontaktet, men som ikke gjorde sig i min genre. Jeg var stadig usikker på, hvorvidt Superlux tog imod manuskripter, og derfor startede jeg ud med at sende dem en mail og spørge, ►

om jeg måtte sende dem mit. Jeg fik svar fra hende, som nu er min redaktør, og det var faktisk det svar, som gjorde alt. Hendes mail havde personlighed, jeg kunne mærke hende et sted i ordene, og det elskede jeg. For mig har det hele tiden været vigtigt med kemi, og jeg er ikke så glad for det meget formelle. Jeg vil gerne kunne fornemme de mennesker, jeg arbejder sammen med, og en bog er jo også et samarbejde. Så ja, den mail var udslaget. Fantastisk mail. Og en fantastisk person bag mailen, det er sidenhen kun blevet bekræftet yderligere.

Hvor får du information eller ideer til din skrivning fra?

Idéerne er pludselige. Jeg finder, ser eller hører noget, som så starter minder eller tanker op, og derefter er der en hel historie, eller andre gange bare en scene til en stadig ukendt fortælling. Med informationer er det anderledes. Der er en del research, som afhænger af historien. Til denne serie har den primære research gået ud på at tjekke fakta om begivenheder og den slags, eller lede efter info i gamle vejrarkiver. Derudover har jeg talt med mine mennesker, venner og familie.

Jeg skriver om noget, som på mange måder er nært og genkendeligt for mig, så jeg har kunne trække meget på mig selv, mine oplevelser og mine erfaringer, men sommetider har jeg skulle forstå et reaktionsmønster hos en karakter, forstå tankerne bag, og så har jeg talt med en, som har samme mønster. Selvom min hovedperson ikke nødvendigvis ved eller forstår, hvorfor en karakter reagerer eller siger, som han/hun gør, så er det vigtigt, at jeg forstår det. For mig er det en måde at skabe troværdighed i karaktererne, for det er jo sådan, at selv de mest vanvittige handlinger ofte har en mening.

Er der noget, der har overrasket dig i processen af udgivelsen af bogen?

Det er så et let spørgsmål, for nej, det har der ikke været. Jeg vidste en del om de forskellige processer i forvejen, så der har ikke været nogle store overraskelser. Men nu er processen jo stadig i gang, så hvem ved. Jeg kan måske stadig nå at blive overrasket.

Hvordan har din skriveproces været? Meget struktureret eller løst?

Begge dele. Selve opbygningen af serien var planlagt fra start, så da jeg skrev første kapitel til første bog, vidste jeg allerede, hvor alt skulle ende i den tredje, hvornår svar skulle gives, og vigtigst af alt, hvad der skulle gives svar på. Alle punkter, alle tråde, var på plads. Men selve skrivedelen, altså at sidde foran tastaturet eller med en notesbog og skrive løs, det er altid bare i gang og afsted. Måske har jeg bestemte ting, som skal siges, ting, som skal ske, men mine karakterer får lov at leve og må nå frem til punkterne selv. Nogle gange gør de det som planlagt, andre gange ikke. Men det er i sidste ende aldrig rigtig en overraskelse. Jeg kender mine karakter hele vejen igennem, så det er aldrig en wow-hvad-skete-der-lige-dér-oplevelse, det er mere sådan, at jeg tænker, "okay, selvfølgelig gør/siger han/hun det. Irriterende, men det giver mening. Det burde jeg have vidst."

Har din skriveproces ændret sig efter antagelsen?

Jeg tror altid, at skriveprocesser ændrer sig. Eller det gør de i hvert fald for mig, og jeg forestiller mig, at selv dem, der har udgivet mange bøger, måske skrevet i fyrrer eller halvtreds år, ændrer deres processer. Det er jo noget med læring, og forhåbentlig stopper vi aldrig

DEBUTERENDE
SUPER
FORFATTER

med at lære nyt. Jeg håber i hvert fald ikke, at jeg gør. Samtidig har det, for mig, også noget med selve historien at gøre. Ny historie. Ny proces. Så mit svar er både ja og nej. Ja, fordi mine processer ændrer sig hele tiden, måske endda en lille bitte smule hver eneste dag. Nej, fordi det ikke havde noget med antagelsen hos et forlag at gøre.

Hvad er det bedste råd du nogensinde har fået omkring det at skrive, skabe et univers eller udgive en bog?

Jeg er ikke så god til det der med konkrete skrive-råd. Jeg gør, hvad der føles rigtigt for mig, og så lytter jeg selvfølgelig til kritik, når nogen læser min tekst. Men det er vist ikke sådan helt et skrive-råd, altså at lytte. Men på en måde er det andet måske. Min mor sagde engang til mig i en anden sammenhæng, og da jeg var yngre, at jeg skulle mærke efter, sådan rigtig mærke helt ned i maven, og så altid følge min mavefølelse. Det var ikke et skrive-råd, men et leve-råd, og jeg bruger det også, når jeg skriver, for i sidste ende tror jeg, at det er det vigtigste. Særligt når andre læser ens tekster, og man begynder redigeringen. Det skal føles rigtigt for én selv. Hvis ens mave snørret sammen, så er det fordi, der er noget galt. Jeg fik faktisk en tilbagemelding fra et forlag, som gerne ville se manus igen, men de ville have nogle ændringer, som gik imod både min historie og min overbevisning om, hvordan de emner, jeg behandler i historien, skal behandles. Det var meget fristende at ændre og måske få en hurtigere udgivelse, men så var min mors stemme der i min hjerne, og jeg mærkede efter. Det føltes forkert, og jeg endte med ikke at gå ned ad den vej, hvilket jeg er uendeligt glad for nu. Så ja, hvis jeg skal give et råd, så må det være det. Tag mod kritik og vær åben, men lyt også til dig selv og følg din mavefølelse. Der vil altid være mennesker, som ikke synes om dine valg, måden du skriver, eller historien i sig selv. Det kan ikke undgås. Men det er din historie, og alt skal føles rigtigt for dig. ■

Fra antagelse til

En opskrift i 11 lette trin – læs opskriften igennem før du går i gang.

af Josephine N.B. Valentin, redaktør ved Forlaget **SUPERLUX**

Trin 1: Vurdering

Når man sender sit manuskript til et forlag, er det en god idé at tjekke, om pågældende forlag har åben for indsendelse. Rie Cyldholm Rasmussen kontaktede forlaget Superlux i december 2019 og spurgte, om vi modtog manuskripter, og om hun måtte sende sin synopse og et par kapitler til vurdering.

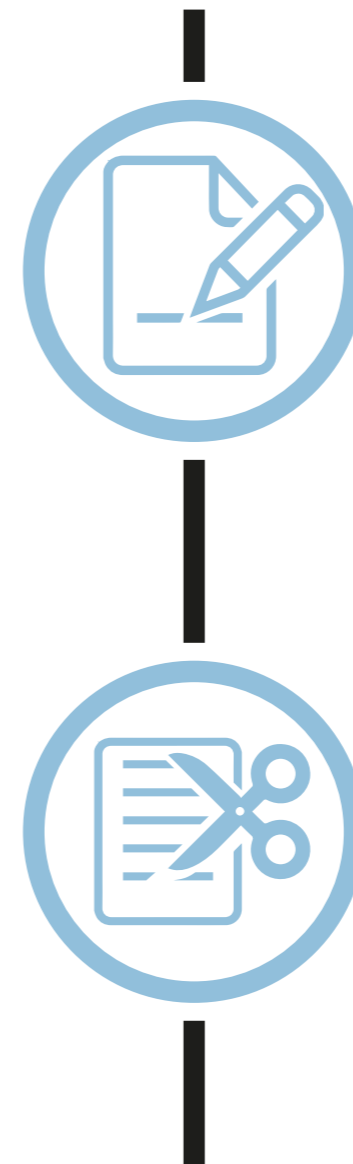
Det er altid en lidt speciel fornemmelse at få nogens hjertebarn i hænderne og så være smagsdommer. For når jeg kritiserer, er det aldrig personen bag, jeg giver kritik, men jeg ved også, det ofte kan føles sådan. Jeg kendte kun Rie fra hendes synopse og de tilsendte kapitler. Jeg læste det og gav nogen ret skrappe kritikpunkter til hendes medsendte synopse, som flere kalder et følgebrev. Det var for rodet og for langt. Jeg kan vist roligt sige, det ikke var det, som solgte Rie, nu hvor hun er antaget. Det var derimod de to medsendte kapitler, for hun skriver som en drøm. Helt inde i tankerne på hendes hovedperson Laura. Jeg var solgt, og jeg bad om at få romanen tilsendt.

Trin 2: Antagelse

Efter flere måneder og en nyredigeret version af manus, sagde jeg ja til manuskriptet på vegne af Superlux. Jeg var dog også hudløs ærlig omkring det at være et nyt forlag, hvad vi kunne tilbyde, og hvad vi ikke kunne tilbyde. Det vi ikke kan tilbyde, er f.eks. et stort banner ved rulletrappen ned til metroen i København eller flotte busreklamer på gule flanker. Rie vendte tilbage og var bare sådan: Jeg har så mange ideer til PR, jeg selv kan stå for – lad mig se jeres kontrakt.

Et andet aspekt var også at forberede hende på, der var ting, der skulle redigeres ting, inklusiv slettes noget, og hun skulle være indstillet på mange kommentarer. Det er vigtigt, at man kan samarbejde, for hvis forfatteren er ligeglad med redaktørens syn på romanen og mener, at produktet er færdigt, allerede her ved antagelse, så er der ikke nogen grund til et samar-

udgivelse

bejde. Der er altså også noget med at mærke efter, om man kan indgå i et samarbejde, for begge parter.

Trin 3: Kontrakt

Kontrakten er jo et andet penibelt punkt. Der findes så mange forskellige typer. På Superlux er kontrakten også en dialog – vi forventer, at forfatteren sætter sig ind i vores standardkontrakt, læser den og snakker med os om den. Det har jeg altid ladet forlagskoordinator Kathrine Frich om, det er hun nemlig tossegod til. Så helt bag om ryggen på mig fik de snakket på plads og ordnet kontrakt – og så skulle mit samarbejde med Rie, som hendes redaktør, rigtigt til at begynde.

Trin 4: Redigering

Grundlaget for et antaget manus er, at det er godt. Ellers var det ganske simpelt ikke blevet antaget. Forlaget og ens redaktør har set noget godt i det, så godt, at de også tænker, det kan sælge i bogklimaet. En redigering er en strøm af kritik, og derfor er det godt at huske på, at ens manus var så godt, det blev antaget. Som redaktør er det mig, der ser på det med friske øjne. Jeg gør det ved at læse bogen uden at gøre nogen synderlige anmærkninger, og så går jeg kritisk igennem det igen, hvor jeg kommenterer, sletter og laver om på tingene. Ved Superlux gør vi det i Word med "Registrerer ændringer" sat til og kommentarfunktionen.

Ries manuskript er godt, hendes karakterer er meget levende. De er ægte mennesker. Jeg har grædt, grinnet og hadet. Hver gang. Det er lidt frygteligt, men jeg er sådan en der griner af den samme joke to gange og græder over den samme sorg hver gang (legit jeg kan ikke se Megara dø i Herkules uden at stortude). Alligevel er der stadig i første runde blevet skåret 50 sider af, afvist ting og tydeligt bedt om, at ting bliver klargjort eller lavet om. ►

Det er også her i redigeringen, hvor det tydeliggøres, hvordan man reelt samarbejder. Jeg er meget kontant i mine kommentarer, mens jeg også forsøger at huske det gode og kommentere på det. Hvis jeg læser noget, der undrer mig, irriterer mig eller ikke giver mening, siger jeg det og gerne lidt direkte. Det er det forfatteren har "ansat" mig til, så at lade det ligge ville være dumt. Min hensigt er at gøre manuskriptet bedre, aldrig at rakke nogen ned. Dertil skal der kendes forskel på de følelser, teksten vækker. Nogen er det meningen, man skal have. Som eksempel er noget forvirring i en krimi omkring, hvem morderen er ret godt. Mens frustration om en hovedperson, der aldrig siger noget, og det ikke er meningen, ikke er gode følelser, og dem skal der handles på.

Rie er nem at arbejde sammen med, fordi hun elsker kritik og også giver begrundelser for de ting, hun ikke er enig i. Det er fint at have en diskussion og også ofte ret produktiv. Der er klart nogen ting, man er mere passioneret for end andre, et eksempel er, at jeg har bedt om at en bestemt person skulle skrives helt ud, Rie forklarede hvorfor, vedkommende er vigtig, og i den henseende havde hun ret: Kompromisset blev, at der er skåret kraftigt ned og i stedet sammenlagt nogen momenter, mens selve karakteren blev bibeholdt.

Denne udveksling med manus mellem forfatter og redaktør sker minimum to gange, men egentlig så længe, der er behov for det.

Trin 5: Korrektur

Her bliver bogen taget ud af mine hænder og sendt til en uddannet i sprog og korrektur, som læser den igennem for fejl. Når den er færdig hos dem, skal forfatteren gennemgå de nye rettelser og tjekke romanen igennem. Så er selve teksten egentlig klar til tryk (men ikke før, den har været igennem trin 7).

Trin 6: Omslag

Rie selv har nogle stærke grafiske kompetencer og i stedet for, som normalt, at ansætte en grafiker, er det altså Rie selv, der har designet forsiden. Jeg tror i vores proces, det er her, jeg har været mest kritisk. Først fordi jeg godt ville have en anden titel. Så fordi jeg nedstemte yndlingsfarven på omslaget. Jeg manglede også, det jeg kalder for gribefaktor: Det der gør, man vil gribe bogen og samle den op. Omslaget Rie havde designet var fint, men det var ikke sælgende nok i mine øjne. Hun tog mine ideer og kom op med et andet koncept, som var virkelig flot, og ud fra det koncept fik hun dannet forsiden, som vi nu har valgt. Det er gået igennem mig og de to forlagsejere. Vi er alle super tilfredse, og jeg glæder mig så meget til, at folk skal se den! Rie har også designet ryg og bagside.

Trin 7: Opsætning

Hos Superlux er det typisk Kathrine Frich, som står for opsætningen. Hun gør det i Indesign. Her bestemte skriftstørrelse, font, margin, hvor sidetal skal være, indtryk af første linje, kapiteloverskriftsstørrelse. Det er ikke noget jeg, som redaktør, har noget at gøre med. Rie skal også her se på produktet, inden det bliver sendt til tryk.

Trin 8: Til tryk

Egentlig er det her punkt også lidt om, hvad der skal besluttes på vejen til tryk: Paperback, hardback, hvilken kvalitet papir, hvor stor? Mere af det har indflydelse på opsætningen, så derfor er det altså allerede besluttet. Her besluttet også, hvor mange enheder der skal være i oplaget – jo flere jo billigere, men det er ikke billigere, hvis man har mange usolgte kopier liggende på lager. Skal en paperback være med eller uden flapper? Det er forlagets beslutninger alle sammen. Nogen genrer er mere låste end andre, i forhold til hvad der er standard, og så er der selvfølgelig også et spørgsmål om penge.

Trin 9: Fra tryk

Forlaget får tilsendt nogen eksemplarer til kontoret, mens resten ryger til Dafolo oppe i Frederikshavn. Forfatteren får også tilsendt sine eksemplarer. Det er altid et skønt øjeblik at få pakken i sine hænder. Der er noget magisk over forventningen ved at snart at skulle holde en helt ny bog i hånden. Det er spændende og vildt og altid fyldt med glæde. Nu, hvor bogen er i hænde, er den reelt endeligt klar til udgivelsen.

Trin 10: Markedsføringsplan

Det virker måske sent, punktet først sker her, men det er sandt nok. Det er fjollet for forlaget at promovere en bog, der endnu ikke er ude – det er det dog ikke for forfatteren selv, hvilket er en underlig omvendt affære. Men før forlaget har noget, de kan sælge, kan det virke som lidt dumt arbejde, især for et lille forlag.

Markedsføringsplanen har flere trin, så og så mange dage til udgivelse, eventuel forudbestilling, indsendelse til DBC, udgivelsesdagen, eventuel reception, anmeldereksemplarer, at dele anmeldelser. Vi ved også for et lille forlag som os, at det hype, forfatteren selv skaber for sin bog, er vigtig for salget.

Rie er faktisk en del af Superlux' Instagramprofil, med flere takeovers af forlagets danske forfattere, livesessions afholdt med Jesper Riel, templates der har været rundt i det danske bookstagrammiljø og dets lige. Hun udarbejder ►

selv bogmærker og en bogtrailer til sin bog. Det bliver helt vildt spændende at have en så engageret og anderledes tænkende forfatter på holdet.

Trin 11: Udgivelse

Det er altid fedt med en ny bog. Med Ries er det tilmed en debut, hvorfor den også skal indstilles til de priser, vi kan komme til på den front. Den trykte bog ude i folks hænder er at slippe det skrevne for forfatteren og overlade det til læserne, såvel som forlaget, som nu skal skubbe lidt på.

Hendes bog er en af dem i 2021, jeg glæder mig mest til at stå med i hånden. Jeg glæder mig så meget til folks reaktioner på den, til at græde med dem, til at holde af med dem og til at råbe ad Laura. Ja, jeg glæder mig bare til meget mere Rie – jeg er stolt og glad for, at det er Superlux der skal udgive hendes debut. ■

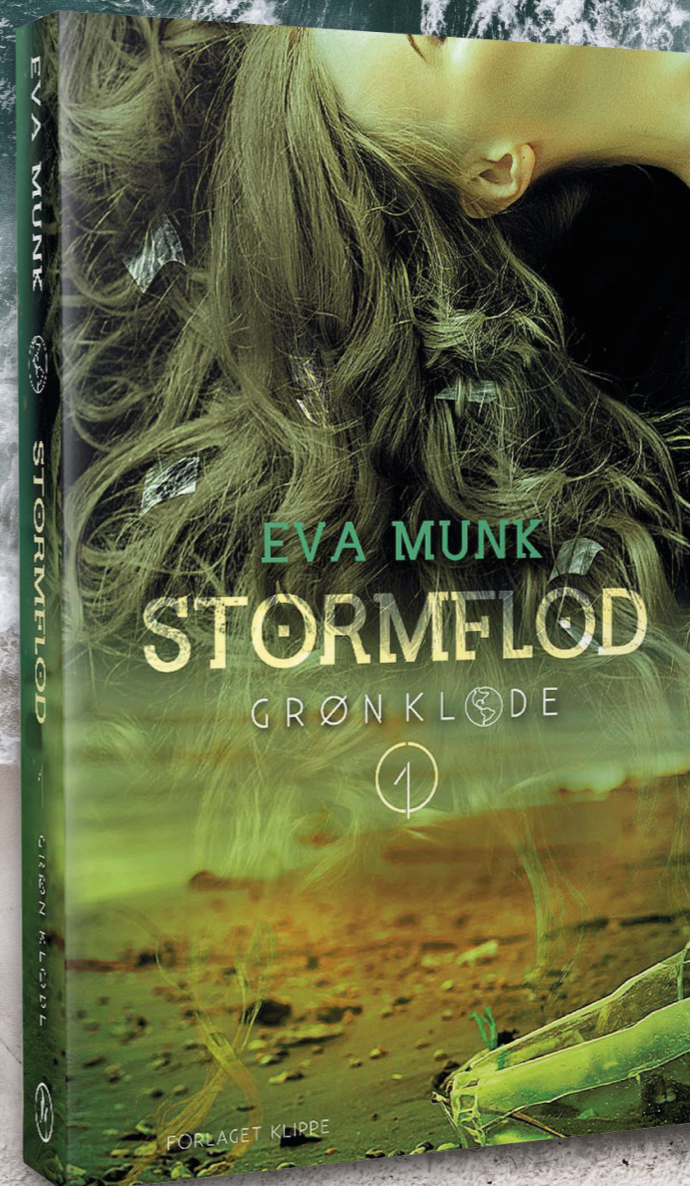
Tips og tricks

Det er de 11 trin, der skal til en antagelse til udgivelse. Husk, du altid kan få fat i vores bøger, bestil dem ved din boghandel, eller smut på din fortrukne streamingtjeneste. Bøger former og fodrer hjernen, så læg altid mærke til at dit kalorieindtag er højt, så du har masser af energi til at gå i krig med endnu en bog.

SUPERLUX

FORLAGET KLIPPE

Cover lavet af Breth Design

Grøn Klode serien

af Eva Munk er en serie om klimabevidsthed, venskaber og identitet. Grøn Klode 2, fortsættelsen til Stormflod udkommer til november 2021.

En realistisk hverdagsfortælling, der beskriver rejsen fra ung og usikker til at være et menneske, der tør stå fast på sine meninger.

- Litteratursiden.dk

Skøn fortælling, der sætter fokus på klimaet, venskaber & det at finde et sted at høre til.

- MinVerdenAfTanker

2021 YA udgivelser

januar - juni

Januar

22.

Låsen og vogteren
Louise Haiberg
Tellerup

Februar

5.

Som ringe i vandet
Cecilie Birkshøj
Tellerup

Marts

15.

Sofasurfer
Helle Kaare Lindberg
Forlaget Silhuet

April

23.

Djævelens Rev
Carina Evytt
Tellerup

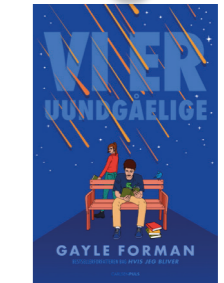
Maj

8.

Dragernes konger #4
Pernille Eybye & Carina Evytt
Tellerup

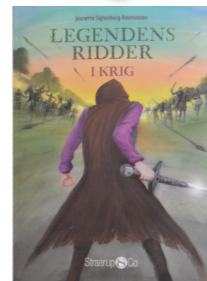
Juni

Vi er uundgælige
Gayle Forman
CarlsenPuls

FÅ ET
OVERBLIK
OVER
KOMMENDE
UDGIVELSER

18.

Legendens ridder - i krig
Jeanette S. Rasmussen
Straarup og co

19.

Darling Daniel
Charlotte Fischer
Tellerup

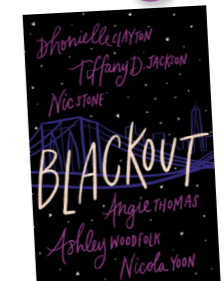
23.

#Bucketlist
Saynab Farah Dahir
GyldendalUng

Den Usynlige Krig
Boris Hansen
CarlsenPuls

Blackout
Mange forfattere
CarlsenPuls

26.

Íssóls fortælling
Sidsel Katrine Slej
Tellerup

30.

Bytte bytte luder
Tenna Vagner
Tellerup

27.

Natskygge
Gry Kappel Jensen
Turbine

2021 YA udgivelser

juli - november

Juli

Forside
kommer

Onshore #2 hvor ingen
ser det
K. L. Berger
Tellerup

August

Evighedsdød
Adam Silvera
CarlsenPuls

September

Forside
kommer

Den som hvisker -
Det røde dagry 1
C.A. Wolters
Ulven og Uglen

Oktober

Forside
kommer

Blåhjerte - Pigen fra
Månehøjen 3
Lene Krog
Ulven og Uglen

November

Døden kalder -
Ulveblod 1
Line Lybecker
Uglen og Uglen

Forside
kommer

Grøn klode 2
Eva Munk
Forlaget Klippe

Bøgerne der bliver vist på listen er kun et udsnit af alle de, der bliver udgivet i 2021. Hold øje med forlagene og forfatterens sociale medier for flere oplysninger om kommende udgivelser og forsideafsløringer.

Vil du vide mere om, hvorfor nogle af bøgerne ikke har nogen forside endnu? På side 30 afslører forlaget Superlux hvad der sker backstage, når en nu bog bliver til.

FLERE TITLER
KOMMER I
LØBET AF ÅRET

Forside
kommer

Dragernes Æra 2
C. G. Valentin
Forlaget Klippe

Forside
kommer

Skovnovellerne
Flere forfattere
Forlaget Klippe

NÅR JORDEN GÅR UNDER

Gennem historien er civilisationer vokset op, og civilisationer er gået under. Hvorfor skulle det ikke ske igen? Og hvad så? Hvordan ser det ud for mennesket i en fremtid efter, at den store katastrofe har ramt os? Er der stadig plads til håb og kærlighed for de overlevende? Dette er essensen i den genre, som kaldes dystopi. De dystopiske fortællinger er i disse år mere populær end nogensinde før, og med udgangspunkt i den aktuelle Pandora-serie, dykker vi ned i denne dramatiske genre.

Af Christian Engkilde

Det er mildest talt meget imponerende, hvad den menneskelige race har formået at skabe her på planeten i de relativt få tusind år, vi har været her. I dag sender vi mennesker til månen og fjernstyrede biler til Mars. En gang døde halvdelen af Europas befolkning af pest, i dag kan vi opfinde en vaccine mod Corona på under et år. Computerteknologien og internettet har inden for få årtier ændret vores måde at kommunikere på, og næsten al information er kun et par klik borte. Og det stopper ikke her. Vores samfund udvikler sig stadig med rivende hast. Hvor det udvikler sig hen, kan være svært at spå om, men vi har vel alle et håb og en drøm om, at vores verden fortsat bliver et bedre sted at bo. Med andre ord: Mennesket forsøger til alle tider at skabe et 'Utopia', det perfekte samfund.

Men det kan så let gå galt. Som vores samfund er blevet mere elektrificeret og digitalt det seneste halve århundrede, er der også opstået en større sårbarhed i vores civilisation. Normalt tænker vi ikke over det, men når strømmen går et par timer, er vi pludselig helt handlingslammede uden internet eller mulighed

for at varme pomfritter i ovnen. Prøv at tænke over hvordan du ville komme igennem bare et par dage uden strøm i hele landet. Afstanden fra et utopisk samfund til et dystopisk samfund er måske kortere, end du tror.

Når det går galt

Vi er jo i bund og grund bare små bløddyr, der lever på overfladen af en klippe, der suser gennem universet. Listen af katastrofer, der kan ende vores nuværende civilisation, er særdeles lang. Et stort meteornedslag, en eksplosiv solstorm eller fjendtlige angreb fra rumvæsner kan hurtigt ændre vores liv til en fodnote, når planetens historie skal skrives.

Eller hvad med de menneskeskabte katastrofer som atomkrig eller klimaforandringer? Når man ser, hvad Corona har betydet, hvad kan en mere dødelig virus så ikke forvolde af skade? Og så må vi ikke glemme de naturkatastrofer, som indimellem rammer vores planet.

I Pandora-serien er det en supervulkan, som slukker lyset for vores civilisation, men det kunne lige så godt være mega jordskælv eller en polvending, der gjorde udslaget. Som forfatter har man nærmest uendelige muligheder for at lege Gud

og kaste en katastrofe ind i sit plot. Tanken om dommedag har altid fascineret og skræmt mennesket. Hvad vil JEG gøre for at overleve? Hvor vil jeg flygte hen? Hvor vil jeg få mad fra? Vil jeg sidde i et hul og græde, eller vil jeg vise mig som en sand helt? Jeg er overbevist om, at de dystopiske fortællingers popularitet i høj grad skyldes vores fascination af menneskets evne til at overleve det mest utrolige. Indrøm det bare. Det er langt sjovere at spekulere over disse ting end at forestille sig, hvor fedt livet bliver i 2035, når den nye iPhone 20 udkommer.

Men det slutter ikke helt

Fundamentet i al dystopisk litteratur er, at der er sket et eller andet, som bringer vores nuværende civilisation til en ende. Derfra kan historierne pege i alle mulige retninger. Som læser ved man aldrig rigtig hvilket verdensbillede, man bliver præsenteret for, når man begynder på en ny dystopisk roman. Hver forfatter opbygger sin egen version af katastrofen og den efterfølgende virkelighed, som bogen skal udspille sig i.

I serien om Pandora arbejdede jeg med en meget realistisk udvikling i klimaforholdene efter

supervulkanens udbrud, og man får gennem serien et indblik i, hvordan det nye samfund opstår. I andre serier springer vi direkte ind i en samfundsorden, som har udviklet sig over hundredvis af år efter vores nuværende civilisations opløsning.

Den dystopiske litteratur kan opdeles i flere undergenrer. Overordnet set har vi den 'apokalyptiske fiktion', hvor omdrejningspunktet er selve katastrofen, og hvordan man (måske) overlever den. I den 'post-apokalyptiske fiktion' foregår historien et stykke tid efter det, som har væltet vores nuværende samfund. Ganske ofte bliver vi præsenteret for en ny samfundsstruktur i disse fortællinger. Der er næsten altid tale om et dystopisk samfund, som står i skarp modsætning til vores nuværende samfund.

I Pandora-serien har jeg arbejdet med elementer fra både det apokalyptiske og det post-apokalyptiske. I nogle kapitler oplever vi, hvordan Pandoras far overlever følgerne fra supervulkanens udbrud, men det meste af historien foregår 30 år senere med Pandora i hovedrollen. I andre bøger som Rød og Blå-serien (Nicole Boyle Rødnes) og Hunger Games (Suzanne Collins) er det mere uklart ►

OM FORFATTEREN

Christian Engkilde har skrevet romaner og kortere historier til børn og unge i mere end 20 år. Han er 48 år og bor i Værløse med sin familie og en kat. Hans nyeste udgivelser er:

SKYGGER I MØRKET-trilogien handler om en dreng, der oplever mystiske og overnaturlige ting i sin by. Ting der relaterer sig til et gammelt sagn, udgravningen af en klosteruin, livet efter døden og ikke mindst en blind dreng, som er begyndt i klassen. Målgruppe 10-14 år.

PANDORA-trilogien er en dystopisk klimafiktion om en ung pige, der prøver at finde sin far i en nedbrudt fremtidsverden. Bogen er henvendt både til de unge og til voksne. Sidste bind i serien udkommer efteråret 2021.

Hvis du vil vide mere om Christian Engkilde, kan han følges på instagram på: @christian_engkilde_forfatter.

hvilke begivenheder, der har ledt op til bøgernes verdensbillede. I disse serier er handlingen orienteret om livet i en ny samfundsstruktur. I Pandora-serien fokuserer handlingen på overlevelse og opbygningen af et nyt samfund.

Andre populære undergenrer tager direkte afsæt i katastrofen. Zombier, aliens og dødelige virusudbrud er eksempler herpå, og der findes et utal af bøger inden for disse tre kategorier.

Er det overhovedet værd at leve i sådan en verden?

Så dystopiens ydre rammer er en katastrofe og en ændring i samfundet væk fra 'Utopia'. Men stort set alle bøger i denne genre handler i virkeligheden mere om de mennesker, som befolker denne nye verden, end om selve katastrofen. Der er skrevet dystopiske bøger til alle aldersklasser, lige fra børnebøger over YA til egentlige voksenbøger. Pandora-serien må betegnes som klassisk YA med en 17-årig hovedperson, som forsøger at finde sin rolle i den verden, hun er vokset op i.

På mange måder synes YA og den dystopiske fiktion at være skabt for hinanden. I disse bøger ser vi ofte en afgrænset og simpel samfundsopbygning, som gør det lettere for forfatteren at skabe et univers, som vores personer kan udvikle sig i. Modsætningsforholdene står tydeligt frem mellem rig og fattig, magthaver eller pøbel, god eller ond (selvom mange historier gemmer på et twist netop i denne modsætning).

Der er et overskueligt antal personer i en verden, som typisk er begrænset, i sin udstrækning til en form for hovedstad og nogle få byer eller landområder. Er det realistisk? Næ, ikke nødvendigvis, men det gør sådan set heller ikke noget. Vi kan nemlig sagtens relatere til personerne alligevel, i deres udvikling fra barn til voksen, og i deres kamp om at finde selv i en verden, der udstikker regler og normer, som hovedpersonen sjældent er tilhænger af.

I Pandora-serien spørger Pandoras mor på et tidspunkt, om det overhovedet er værd at leve i sådan en verden. Udgangs-

punktet i meget dystopisk YA-litteratur er netop, at det enkelte individ lever under så stramme rammer, at det ikke synes værdigt i forhold til vores egen næsten-utopiske verden. I langt de fleste serier går hovedplottet da også på, hvordan hovedpersonen kan ændre på dette verdensbillede, og dermed bringe fornyet håb ind i universet. Det er både de store følelser og de store opgør, som har gjort genren så populær.

Mere end god underholdning

Underholdningsværdien i den dystopiske ungdomslitteratur er som regel helt i top. Når jordens klima eller samfundets opbygning er fjenden, er der virkelig lagt i kakkellovnen til et godt drama. Ganske ofte ender vores hovedpersoner med at blive involveret i ulovlige handlinger, konspirationer, modstandsbevægelser, statskup og egentlig krig med dem, der sidder på magten. Hvis man skrev en bog om en hovedperson, som ville gennemføre et kup mod Danmarks Folketing, ville læseren næppe have meget sympati

med projektet. I de dystopiske fortællinger er magthaverne nærmest per definition onde og helten vokser op i det mest undertrykte hjørne af befolkningen.

Men dystopien kan mere end at underholde, for de temaer der gemmer sig under den hårdtslående handling, er som regel særdeles relaterbar i forhold til den verden vi lever i, i dag. I en verden, der fortsat er i forandring, kan dystopierne sætte tingene på spidsen og vise os, hvor galt det kan gå, hvis vi ikke tænker os om. Mange dystopiske historier behandler temaer som klimaændringer, overvågning, mediernes magt, flygtninge, samfundslag og en lang række forhold inden for almindelig menneskeret og frihed. Heldigvis er der også plads til kærlighed i de dystopiske YA-romaner. For selv efter at katastrofen har ramt og alt er sort, så er der stadig plads til kærlighed, og ganske ofte er det netop kærligheden, som motiverer vores helte og giver håb om en bedre verden.

Rigtig god fornøjelse med jordens undergang. ■

“Det, der engang havde været et tætbeholdt, frodigt landbrugsområde, lå nu hen uden det mindste tegn på menneskeliv. Alle bygninger, Pandora så, lå i ruiner, markerne var forvandlet til vildtvoksende natur, og de asfalterede veje skar sig som dybe ar hen over jordens overflade. Et sted derude var Alexander på vej væk fra hende.”

SANDSTORM er andet bind i PANDORA-serien og udkom i December 2020 hos Forlaget Silhuet.

Et svagt minde fortalte Aia, at det ikke var første gang, hun havde oplevet at dø ...

Pludselig dukkede det op ud af tågen. En blodrød genspejling af himlen og en fortabt erkendelse af, at det var sådan, det endte. Ligesom nu.

De Grå har taget kontrol over Bragimark og ransager landet for personer med magiske evner. Hekse og marlinger forsvinder på stribe, men i skyggerne hviskes der om oprør.

Aia ved knap, hvem hun selv er, men verden kan ikke lade hende glemme, for uden Aias fortid har Bragimark ingen fremtid.

"En stemningsfuld og mystisk fantasyfortælling om venskab, kærlighed og oprør."
- Hyggelitt.dk

"Imponerende og hæsblæsende fortælling."
- PleaseJustLetMeRead

Køb bøgerne på www.ulvenoguglen.dk.

Ulven og Uglen

Sofies Bogverden

Af Sofie Christensen

Sofie Christensen er bogblogger og BookTuber. Det vil sige, hun både skriver blog om sine mange bogoplevelser, men hun laver også videoer på YouTube for at kunne udtrykke sin begejstring for mange af de fantastiske verdner, der findes

i bøgerne, uden at skulle tænke på stavfejl og dårlige formuleringer. Hun har efterhånden nogle år på bagen foran kameraet og deler her hendes oplevelser med seernes modtagelse af hendes indhold, og hvordan man overhovedet kommer i gang med at lave videoer til YouTube. ►

Hvordan jeg kom i gang

Det er efterhånden en del år siden, jeg startede min kanal, men det står dog stadig tydeligt, hvordan det hele startede. Ønsket om at starte min kanal startede, fordi jeg følte mig ensom og havde brug for ikke at føle mig så alene, og i og med jeg altid har elsket at læse, sprang jeg ud i det og startede min kanal på Youtube omkring bøger. Jeg tændte bare kameraet på min computer og begyndte at snakke, og heldigvis fandt jeg et fællesskab, som tog godt imod mig, og som jeg ikke på noget tidspunkt har fortrudt at blive en del af.

Hvorfor YouTube fremfor andre sociale medier?

Da jeg skulle starte, gjorde jeg mig selvfølgelig nogle tanker om, hvor mine tanker skulle placeres. Jeg vidste, der fandtes en del danske Bogbloggere, men jeg følte ikke, at det skrevne medie var for mig, derfor var Youtube det oplagte sted at søge

hen. Der kunne jeg udtrykke mig uden at være bekymret for hvor mange stavefejl, jeg ville have i min tekst, eller om jeg ville kunne udtrykke mig rigtigt på tekst. Og efter første video vidste jeg, at jeg havde fundet den rigtige platform, for der gik ikke længe, før jeg så på beskeder og kommentarer, hvor meget det betyder at der også er litteraturformidling for læsere, der ikke er så stærk i de skrevne ord. Og så kan jeg også se, at jeg rammer en helt anden/ynge målgruppe på mine videoer end jeg f.eks gør på mine instagram opslag. Og det betyder, at jeg måske kommer ud til nogen, der ellers ikke ville have stødt på en boganmeldelse, og det synes jeg er fedt at vide. For litteraturen er for alle.

Hvad inspirerer mig?

Det er der mange ting, der gør. Mange af mine videoer er blevet til fordi jeg simpelthen ikke kan lade være med at snakke

om alle de fantastiske læseoplevelser, jeg får og så er det jo bare heldigt, at jeg har en platform, hvor jeg har mulighed for at papre løs om alt mellem himmel og jord i litteraturens tegn. Men mange videoer bliver også til ved at se andre booktubers videoer og finde inspiration til nye ideer. At se andre passionerede og kreative mennesker skaber altid gode ideer hos mig.

Hvilket udstyr jeg bruger

De første 4 år på Youtube optog jeg mine videoer på min computers kamera og på min gamle mobil og klippede så mine videoer på programmet Movie Maker. For mig betød kvaliteten ikke så meget, som det jeg havde på hjertet. Jeg ville ikke investere i det helt nye og dyre udstyr, hvis nu ikke interessen for det holdte. Men her 5 år efter start har jeg endelig købt mig et kamera, som er "Canon g7x mark ii" og bruger et redigeringsprogram der hedder "Filmora"

Tips til at komme i gang

Mit første tip er ret simpelt, men kan være nervepirrende, nemlig at man bare skal springe ud i det. Da jeg selv startede, overtænkte jeg hver en lille detalje, og jeg ville ønske at jeg bare havde sprunget ud i det, i stedet for at føle jeg skulle gøre alt perfekt fra start. Og så er der et ret så kliche råd, og det er at være sig selv. Snak om lige det du har lyst til, og hold dig ikke tilbage. Lad din personlighed skinne tyde-

ligt igennem, det gør, langt sjovere at stå foran kameraet.

Hvordan jeg holder gejsten oppe

For det meste er det min egen drivkraft, for jeg elsker det, jeg laver, og har derfor altid haft lyst til at gøre mig klar til at stå foran kameraet. Men jeg har selvfølgelig også dage, hvor kameraet ikke trækker så meget, så tænker jeg på alle de søde beskeder, jeg er så heldig at have modtaget igennem tiden fra folk, der ser mine videoer, og så er det lige pludselig ikke så svært at finde energi til at gå i gang. At vide, det jeg laver skaber glæde hos andre, gør en kæmpe forskel. ■

HVAD HVIS VAND ER DET MEST DYREBARE I FREMTIDEN?

Ayla bor sammen med sin søster Lyra i et gammelt, rustent skib, der ligger i en udtørret sø. En dag forsvinder Lyra. Ayla finder snart ud af, at søsteren er blevet bortført. Hun forlader sit hjem, HVALEN, og følger sporet af søsteren. Finder hun Lyra, før det er for sent?

Køb hele serien for 299,-

KRABAT
forlagetkrabat.dk

SEBASTIAN MÅ IKKE FINDES, MEN DET GØR HAN

I en fremtidensverden, hvor familier kun må få ét barn, lever Sebastian i skjul på sit værelse og bygger robotter af skrald. Heldigvis har hans far lavet et forsvindings-ur. Hvis Sebastian er ude, trykker han én gang og teleporterer hjem. En dag finder han en mystisk besked, der får ham til at bryde alle regler.

KRABAT
forlagetkrabat.dk

BOGOLEVELSE PÅ SKÆRMEN

De senere år er der udkommer rigtig mange film baseret på populære ungdomsbøger, så selv dem der måske ikke læser så tit, også kan være med i snakken. Vi har samlet nogle kendte og mindre kendte filmatiseringer, med forskellige emner, som er værd at bruge sin lørdag aften på.

The Hate U Give (Viaplay)

Den kun 16-årige Starr finder pludselig sig selv som det eneste vidne til, at hendes ubevæbnede ven Khalil bliver skudt af en politimand. Efter hændelsen må Starr gøre op med sig selv, om hun fortsat vil balancere mellem det sorte lokalmiljø og sin privatskole, eller om hun bliver nødt til at råbe op. Især da nogle af hendes klassekammerater antyder, at Khalil selv var ude om det.

Hvis bare du var min (Netflix)

Lara Jean har aldrig indrømmet det, når hun var forelsket i en dreng. Det ville jo alligevel ikke blive til noget. I stedet har hun skrevet et kærlighedsbrev til hver enkelt, hvori hun har fortalt om sine følelser - og derefter har hun lukket brevet og gemt det i sin hatteæske og aldrig gjort mere ved sagen. Brevet er lukket og forelskelsen ude af verden. Men en dag opdager Lara Jean, at hendes hemmelige breve på en eller anden måde er sluppet ud i verden, hvilket får hver af hendes tidligere forelskelser til at konfrontere hende med, hvad i al verden der foregår, og hvad de breve skal betyde.

Five Feet apart (Netflix)

Stella ryger ind og ud af hospitalet med hendes dårlige lunger, mens hun venter på en lungetransplantation, men på ydersiden har hun fuldt ud styr på alting. Arrangerer sin medicin, holder afstand til alle, der kunne være en potentiel fare og lægger alting i systemer.

Will kan ikke vente med at blive 18 år, så han ikke kan tvinges til at blive indlagt den ene gang efter den anden og afprøve mulige mirakelmidler, der måske kan hjælpe på hans lungesygdom.

Men ustyrlige Will og kontrollerende Stella bliver hovedkulds forelskede i hinanden, der er bare en lille forhindring ... De skal altid holde mindst to meters afstand imellem sig. Men kan man elske en, man aldrig må røre?

Love, Simon (Viaplay)

17-årige Simon er ikke helt parat til at springe ud som homoseksuel. Men da en af hans e-mails han havde sendt, til en anden homoseksuel men anonym elev på hans skole, falder i de forkerte hænder, risikerer han, at bolden ikke længere er på hans banehalvdel: Enten hjælper han Martin, klassens klovn, med at få en date, eller også vil Martin afsløre ham.

Ready player one (Viaplay)

Året er 2045, og virkeligheden er et forfærdeligt sted. Det eneste tidspunkt Wade Watts føler sig i live, er når han er logget ind i OASIS, et enormt virtuelt univers hvor det meste af menneskeheden tilbringer deres tid. Da den excentriske skaber af OASIS dør, efterlader han en række svære gåder og udfordringer, der er baseret på hans besættelse af den årtier gamle popkultur. Den første som løser dem alle, vil arve hans kæmpe formue ... Og overtage kontrollen over OASIS. Så finder Wade det første spor, og pludselig er han chikaneret af rivaler, som er villige til at dræbe for at vinde præmien. Løbet er startet ... Og den eneste måde at overleve på er at vinde.

Magi, alternative universer og "realistiske" karaktere

Af Helene Bukhave og Pernille Neergård

Pernille Neergård er forfatter til den spændende serie Verdensherrerne og er godt i gang med at færdiggøre tredje bind i hendes alternative univers med et drys af elementer fra nordisk mytologi. Pernille elsker at drømme sig langt væk i fantasy verdener med sjove fænomener, anderledes kulturer og væsner man kun kan tænke sig til. Det er derfor utroligt sødt af hende, at invitere os læsere ind i hendes verden og dele hendes karakteres historie med os. Jeg har fået lov til at stille hende nogle spørgsmål, så vi kan komme med bag om Verdensherrerne og hendes skriveprocessor.

Hvad inspirerede dig til at skrive serien? Nogle events eller noget du har set/hørt?

Ideen opstod egentlig ud fra en masse forskellige sammensatte emner. På det tidspunkt læste jeg meget om balancen mellem de fem elementer set ud fra den kinesiske medicinfilosofi; for at være i fuld balance (yin/yang) kræver det, at energien mellem alle fem elementer flyder ligeværdigt. Er der for meget af det ene, vil det kunne "dræne" nabo elementet eller elementet skræt over for. Det er lidt teknisk men utrolig spændende læsning. Andre gange kan elementet også tilføje ekstra energi til sit "nabo element" og kan for en periode give ekstra energi. Ret sejt ik? Nåh men altså andre emner rumsterede også rundt inde i den store fedtklump øverst oppe;

Hvordan alting hænger sammen på tværs af tid; fremtiden bliver til nutiden som bliver til fortiden.

Fantasy Festival 2021

Pernille Neergård er en af de forfattere, der vil være til Fantasy Festivalen 2021 i Esbjerg. Hun har tidligere deltaget og har signeret sine bøger, som også kunne købes ved DreamLitt's stand. Der er intet bedre end en personlig hilsen fra en dygtig forfatter.

Og til trods for dette lærer vi fortsat ikke altid af vores fortid. Man kan sige, vores fortid ender som regel altid med at blive vores fremtid igen. Man skulle tro vi mennesker ville være intelligente nok til det, men alligevel går urets viser altid på samme måde dagen efter.

Ved siden af dette læste jeg også mange bøger om hvad mad egentlig var for en energikilde. Ordsproget; "Du er hvad du spiser", er et ret sigende ordsprog. I bund og grund handler næring også om energi, og derfra opstod der flere tankemønstre som til sidst skabte Elementa universet, som var det et stort big bang.

Hvilken sandhed ligger der egentlig gemt i vores sagn om de gamle guder og genstande? Kunne de stamme fra andre historier, som vi ikke kender til?

Måske fandtes der en Odin engang med kun et øje, men hvor er han så henne nu? Og hvor blev han begravet, hvis han døde i vore verden? Jeg har ikke hørt om et gravmonument eller gravkammer, hvor sådan en person ligger begravet.

Yderligere har jeg altid synes verdenen er grum, og vi er efterhånden blevet så egocentret og kolde overfor hinanden, at selv den gang jeg var ung, synes jeg decideret folk manglede sans for at sætte sig i andres sted, følelser og liv. Jeg siger ikke, jeg selv var en helgen, for jeg var som andre børn, men det er også grunden til, at jeg den dag i dag stadig synes verdenen er grum. Bare vores sprog overfor hinanden er til tider vederstyggelig.

Det gjorde, at jeg allerede i en tidlig alder, stort set dagligt kunne sidde i flere timer og bare tegne og skitsere. Landskaber, væsner, outfit og scener fra mange af de bøger, jeg selv læste.

På et tidspunkt begyndte jeg selv at digte mine egne eventyr og personer. Det var altid inden sengetid, og når værelset lå henslængt i mørke, var det de selvlysende stjerner i loftet, der gav lys til, at de første spæde historier blev skabt. Så begyndte jeg at skrive dem ned. Der var mange. Mange var brudstykker af den samme historie, andre var ikke. Og på et tidspunkt endte det med, at disse mange pludselig blev til en stor; Verdensherrerne.

Har du nogle faste tidspunkter du skriver på, og hvornår føler du dig mest inspireret?

Når huset er tomt, alt er ryddet op og når udestuen er varm og hyggelig. Nat og aften er heller ikke værst. Jeg er faktisk en skrækkelig natteravn, og når jeg først får en ide til et kapitel har jeg det bedst med at få den skrevet ned. Det er noget rod hvis ►

“ Det mest interessante ved at worldbuilde er, at du har frie tøjler som forfatter. Elementa er ikke en verden, det er et enormt univers med omkring 16 forskellige verdner i sig.

den forplanter sig til et kapitel mere, så kan det blive noget sent.

Og så skal jeg helst have en eller flere laster stående indenfor rækkevidde og mange af dem.

Hvad kom til dig først, selve universet Elamenta eller en af dine karaktere som du så skabte et univers til?

Jeg tror egentlig, det var historien og de elementer som dannede byggestenene for universet, der opstod først, hvor de som sagt til sidst flettede sig sammen og blev til denne. Anna har ændret sig meget siden først udgave så dagens lys på diskette.

Det mest interessante ved at worldbuild er, at du har frie tøjler som forfatter. Elamenta er ikke en verden, det er et enormt univers med omkring 16 forskellige verdner i sig.

Når jeg skaber folkefærd, er jeg meget opmærksom på at forsøge at gøre dem realistiske. De skal have de samme moralske dilemmaer, følelser som vi som mennesker har. Og samtidig skal hver enkelte person/figur være unik. Men hvor man tidligere i litteraturen så den klassiske helt overfor skurke, er jeg (nok ligesom mange andre, tror jeg) stor tilhænger af at verdenen er ikke sort og hvid. En skurk er ikke nødvendigvis kun ond. Der er altid grunde til, at en person handler som de gør. Sådan bør personer i bøger også være for at skildre vores virkelighed så realistisk som muligt.

“ En skurk er ikke nødvendigvis kun ond. Der er altid grunde til, at en person handler som de gør. Sådan bør personer i bøger også være for at skildre vores virkelighed så realistisk som muligt.

Ville du kunne være venner med din hovedperson Anna?

Det er jeg faktisk ikke helt sikker på, jeg ville kunne, hvis det var bog 1. Jeg holder meget af Anna. Hun har en allerhelvedes retfærdighedsans. Hun er intelligent, lærenem, genert, nervøs. Til tider alt for perfekt og absolut regelrytter.

Anna som hun har udviklet sig til i bind 2, der ville det nok blive lettere. Hun er stadig stædig og intelligent. Hendes retfærdighedsans er der stadig, men hun når også et punkt, hvor at hun er lidt ligeglad med hvad andre tænker, og det tiltrækker mig rigtig meget. For den eneste mening der rent faktisk tæller, er hos dem der virkelig holder af dig og ønsker at være sammen med dig for den du er, og ikke hvilken box de ønsker, du skal passe ned i.

Anna som hun er i bind 3. Ja for pokker. Hun er ikke kun sort og hvid her. Hun er i den grad et maleri af grå nuancer. Hun handler ligeså meget impulsivt som overvejende. Nogle af hendes valg får nogle grimme konsekvenser senere hen (Ingen spoilers), som hun må forholde sig til. Det tiltaler mig i den grad, for der ligner hun mere et rigtigt menneske med alle vores fejl og mangler.

Ville du selv kunne leve i Elamenta og hvilken rolle ville du have?

Sagtens, men jeg ville nok ikke leve i Elamenta, for meget politik og beakrati hvis man tilhører andre folkefærd.

Men Helium ville være en verden, jeg gerne ville bo i. Deres befolkning er et bevinget folk, og hovedstaden ligger i skyerne og er noget af det mest guddommelige, man har set. Høje spir, gyldne tagrygge der reflekterer solens og månens stråler. Mønstre i marmorgulvet dannet af varmestentyper hvor man får fornemmelsen, af de er berørt af stjernestøv. Store åbne buegange ud til frodige haver, hvor uforglemmelige farvestrålende fugle opholder sig. Fontæner med rislende vand med glimtende iskrystaller i sig, der ringer som vindharper. Skyer der let glider rundt og favner de høje klarer spir, der ligner rene solstråler og kaster stjerneglans ud over byen. Der ville jeg gerne bo.

Er der nogle specielle slags scener der er sværere at skrive end andre?

Ja. Kærligheds- eller sexscener. Jeg stinker virkelig til det. Stemningen der skal bygges op. At gøre det naturligt for personerne og få scenen til at virke naturligt, men samtidig huske de små ting, som ville gøre at en person ville blive genert og en anden

måske ville blive endnu mere ophidset. Hvordan føler personerne i det enkelte øjeblik ved en bestemt berøring? Hvor brænder det henne? Er det en dunken, der kan mærkes? Bliver personen stakåndet af kysset, fordi hun/han glemte at trække vejret? Og når de trækker vejret, er det igennem munden og eller næsen, og hvad kan der så smages eller duftes? Jeg har slettet mange af disse og simpelthen bare afsluttet det med, at man som læser fornemmer, at nu skal der være noget bauchika bau bau.

Har du nogle andre ideer, som du arbejder på i smug, ud over din serie Verdensherrerne?

Ok ja. Lige nu ligger der 3 projekter, som jeg arbejder på ved siden af Verdensherrerne. Jeg glæder mig til at komme videre med dem, men nu gælder det altså først Anna og Verdensherrerne.

Men jeg kan sige så meget, at det bliver ganske kraftfuldt med gamle folklores. Noger jeg virkelig glæder mig til at kaste mig over. ■

Opvågningen og Afsløringen, første og andet bind i Verdensherrerne serien kan købes på DreamLitt.dk eller hos din fortrukne boghandel.

Resumé

Læs alle dine ynglings artikler online på helenebukhave.com/resume/resume

Resumé

Startside Forfattere Artikler Quiz

Formskifteren

Forste bind i serien Birk og Ulv

Birk nærmer sig sin 16-års fødselsdag. Han har været i lære hos heksen Alva i tre år, men visse magiske talenter viser sig først nu. Talenter, som han helst ville have været foruden, i en verden fyldt med magi og dæmoner.

forlagetkrabat.dk

KRABAT

...

Ditte Wiese: Jeg skriver ikke karakterer, du vil være venner med

Bag om forlaget Superlux: Fra antagelse til udgivelse

Læs også

TRYK MED ANSVAR FOR KLIMAET

Du handler med ansvar for klimaet, når du køber tryksager produceret i Danmark

Danske trykkerier har i årevis arbejdet på at reducere klimabelastningen ved at skabe energieffektiv produktion, minimere transporten og anvende papir, der er produceret bæredygtigt.

Papirproduktionen udgør den største del af CO₂-belastningen, når man fremstiller en tryksag. Med ClimateCalc kan du beregne en tryksags CO₂-belastning. Du får dermed dokumenteret information. I øvrigt anvender danske trykkerier primært papir fra ansvarlige skandinaviske og europæiske skovbrug, hvor man hele tiden planter flere træer, end man fælder, og hvor transportvejen er kortest mulig.

Samtidig er vi i Danmark blandt verdens bedste til at genanvende papir. Det hele kommer klimaet til gavn.

**TRYK
MED
ANSVAR**

TRYKMEDANSVAR.DK

MØRKETS SØN

Hedengran & Sanddahl

Destan Tolvarssøn er arving til tronen, og når hans far dør, skal Destan herske over Sikanias mørke folk. Men det vil Destan ikke – og desuden er der mange år til, at hersker Tolvar dør.

Celina er lysets datter, og når hendes far engang er væk, skal hun herske over Sikanias lyse folk.

De to folk har delt døgnet mellem sig, og det er ikke meningen, at Destan og Celina nogensinde skal møde hinanden, men det kommer de til.

Mørkets søn handler om mødet mellem lys og mørke, og hvad man er villig til at gøre for kærlighed.

”En af årets bedste fantasyudgivelser.”
- Arne Larsen, Litteratursiden

Ulven og Uglen

Køb bøgerne på www.ulvenoguglen.dk.

Sikania

Sislernes træer

Gelandine

Heikan

Dazil

Koru

Sislernes træer